

**ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
ІХ СКЛИКАННЯ**

ЧЕТВЕРТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №2

Стенограма пленарного засідання

2 вересня 2020 року

Київ 2020

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

ІХ СКЛИКАННЯ

ЧЕТВЕРТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №2

Стенограма пленарного засідання

2 вересня 2020 року

Редакційне управління
Головного управління документального забезпечення
Апарату Верховної Ради України

ЗМІСТ

Засідання друге

(Середа, 2 вересня 2020 року)

Оголошення, заяви, повідомлення, пропозиції народних депутатів України	...6
Заява депутатської фракції «Європейська солідарність»	...17
Прийняття в першому читанні за основу проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо утворення військово-цивільних адміністрацій»	...18
Прийняття рішення про направлення на повторне перше читання проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо утворення та ліквідації районних державних адміністрацій у зв'язку з утворенням (ліквідацією) районів»	...24
Прийняття в першому читанні за основу із скороченням наполовину строків підготовки до другого читання проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо звільнення від сплати судового збору у зв'язку з оскарженням постанов у справах про адміністративні правопорушення»	...30
Прийняття в першому читанні за основу проектів законів: «Про внесення змін до розділу II «Прикінцеві положення» Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2020 рік»	...35
«Про адміністративну процедуру»	...42
Прийняття Закону «Про внесення змін до Закону України «Про тимчасові слідчі комісії і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України» щодо забезпечення належних умов роботи тимчасових слідчих і тимчасових спеціальних комісій Верховної Ради України»	...49

Прийняття в першому читанні за основу проектів законів:

«Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо обліку трудової діяльності працівника в електронній формі» ...54

«Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо стимулювання розвитку галузі електричного транспорту в Україні» ...58

«Про внесення змін до Митного кодексу України щодо стимулювання розвитку галузі електричного транспорту в Україні» ...58

Інформація про виключення зі складу депутатської фракції

«Слуга народу» народного депутата України Лероса Гео Багратовича ...64

Прийняття постанов:

«Про внесення змін до додатка до Постанови Верховної Ради України «Про відзначення пам'ятних дат і ювілеїв у 2020 році» ...65

«Про проведення парламентських слухань на тему: «Проблеми виконання Україною рішень Європейського суду з прав людини» (11 листопада 2020 року)» ...65

Прийняття законів:

«Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення діяльності музеїв закладів вищої освіти» ...65

«Про надання будівельної продукції на ринку» ...66

«Про внесення змін до статті 3 Закону України «Про державну соціальну допомогу особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю» щодо підвищення особам з інвалідністю з дитинства надбавки на догляд» ...66

«Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо передачі корпоративних прав в управління» ...66

«Про внесення змін до Закону України «Про приватизацію державного і комунального майна» щодо парламентського контролю за приватизацією державного майна» ...66

Ратифікація:

Угоди про спільне виробництво аудіовізуальних творів між Кабінетом Міністрів України та Урядом Канади	...73
Договору між Україною та Королівством Марокко про правову допомогу у кримінальних справах та екстрадицію	...73
Договору між Україною та Королівством Марокко про правову допомогу у цивільних і комерційних справах	...73
Договору між Україною та Королівством Марокко про передачу засуджених осіб	...74
Договору між Україною та Йорданським Хашимітським Королівством про передачу засуджених осіб	...74
Договору між Україною та Йорданським Хашимітським Королівством про взаємну правову допомогу у кримінальних справах	...74
Договору між Україною та Йорданським Хашимітським Королівством про видачу правопорушників	...74
Договору між Україною та Йорданським Хашимітським Королівством про взаємну правову допомогу у цивільних справах	...74
Прийняття Постанови «Про Рекомендації парламентських слухань на тему: «Організація протиракової боротьби в Україні. Проблеми та шляхи їх вирішення»	...75
Результати поіменної реєстрації	...
Результати поіменного голосування	...

ЗАСІДАННЯ ДРУГЕ

*Зал засідань Верховної Ради України
2 вересня 2020 року, 10 година*

Веде засідання Голова Верховної Ради України
РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго ранку, шановні народні депутати! Доброго ранку, шановні представники засобів масової інформації! Будь ласка, підготуйтеся до реєстрації. На чисельні звернення нагадую, що реєстрація відбувається шляхом натискання зеленої кнопки «За», першої зліва. Ви ж просили.

Готові реєструватися? Прошу реєструватися.

В залі зареєстровано 244 народні депутати України. Ранкове засідання Верховної Ради України оголошую відкритим.

Шановні колеги, 2 вересня світ відзначає 75-у річницю закінчення Другої світової війни. Ця війна охопила багато континентів, багато держав і забрала багато життів, принесла багато горя. Лише в Україні вважаються загиблими 8 мільйонів. І я хотів би всім нагадати, що ми проходили різні етапи в нашій історії, але завжди ми в ній перемагали. І я переконаний, що і надалі буде саме так.

А зараз я пропоную вшанувати всіх тих, хто загинув під час цієї страшної війни.

(Хвилина мовчання).

Прошу сідати.

Шановні колеги, відповідно до статті 25 Регламенту Верховної Ради України в середу ми маємо до 30 хвилин для виступів народних депутатів з внесенням пропозицій, оголошенням заяв та повідомлень. Будь ласка, запишіться на виступи.

А поки відбувається запис, я хотів би привітати нашого колегу Богдана Вікторовича Кицака з днем народження, побажати йому успіхів і завжди рухатися вперед і допомагати своїй рідній Житомирській області *(Оплески)*.

Грищук Роман Павлович.

ГРИЩУК Р.П., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (одномандатний виборчий округ № 222, м. Київ, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Соломії Бобровській.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Соломія Анатоліївна Бобровська.

БОБРОВСЬКА С.А., секретар Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Доброго дня, шановні колеги! Маю до вас відкрити заяву членів Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України для здійснення парламентського контролю за розслідуваннями нападів на Катерину Гандзюк та інших громадських активістів протягом 2017-2019 років щодо судового свавілля у справі Сергія Стерненка.

Отже, ми, члени Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України для здійснення парламентського контролю за розслідуванням нападів на Катерину Гандзюк та інших громадських активістів протягом 2017-2019 років, заявляємо, що прокурорське та судове свавілля у справах щодо нападів на Сергія Стерненка сягнуло свого історичного максимуму. Минулого тижня Верховний Суд відмовив Сергію Стерненку у розгляді справ щодо нападу на нього по суті в Києві, аргументувавши це тим, що одна зі сторін – дружина загиблого нападника Кузнєцова – мешкає в Одесі. Позавчора, 31 серпня, під час першого підготовчого засідання в Одесі на Сергія Стерненка було вчинено ще один напад. Можливість вчинення ще одного нападу, ймовірно, замовниками нападів на Сергія Стерненка є прямим наслідком перенесення судового розгляду з Києва до Одеси. Представники прокуратури під час засідання почали вимагати зміни запобіжного заходу Сергію Стерненку на тримання під вартою. На думку представників прокуратури підставою для зміни запобіжного заходу є відсутність авторитетних поручителів та гарантій відвідування Сергієм Стерненком судових засідань. Водночас готовність взяти Сергія Стерненка на поруки висловили близько 10 народних депутатів України, а також шановні громадські діячі. І вчора на суді в Одесі був присутній наш колега Роман Лозинський.

Вважаємо, що Офіс Генерального прокурора України та Верховний Суд України свідомо чи несвідомо сприяють подальшій політизації цієї справи, створюючи сприятливі умови для реалізації політичного замовлення. Перенесення Верховним Судом розгляду справи щодо нападу на Сергія Стерненка до Одеси з Києва є вигідним замовникам нападів на Сергія Стерненка, до яких, ймовірно, можуть бути причетні посадовці одеської місцевої влади.

Спроби нападів на Сергія Стерненка продовжують здійснюватися навіть під будівлею суду. Фактично своїми діями Верховний Суд та Офіс Генерального прокурора України наражають Сергія Стерненка на небезпеку і сприяють упередженому розгляду справи судьями, на яких, ймовірно, мають вплив можливі замовники нападів. Закликаємо Верховний Суд та Офіс Генерального прокурора припинити свавілля у справі Стерненка і повернути розгляд справи до Києва.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мельник.
Савчук Оксана Василівна.

САВЧУК О.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (одномандатний виборчий округ № 83, Івано-Франківська область, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Свобода»). Всеукраїнське об'єднання «Свобода», представляю місто Івано-Франківськ. Вітаю всіх! Сьогодні хочу сказати про важливе питання, яке стосується віднесення міст до так званих «червоних» зон.

Івано-Франківськ на сьогодні належить до «червоної» зони, як і декілька міст у всій Україні. Наші діти не змогли піти до школи та не змогли відвідувати дитячі садочки, хоча ми абсолютно готові до того, щоб їх прийняти. Ми також зробили абсолютно все можливе силами місцевого самоврядування і міської влади для того, щоб підготувати всі заклади освіти до ситуації, яка склалася, підготувати всі дошкільні заклади до того, щоб батьки могли спокійно залишати в них своїх дітей і йти на роботу. Ми і досі не можемо зрозуміти, звідки в нас взялися саме такі цифри, оскільки цифри, які є в нас, абсолютно суперечать рішенню комісії щодо віднесення Івано-Франківська саме до «червоної» зони.

Відповідно до постанови уряду №712 заповнення ліжок для «червоної» зони в лікарнях має становити близько 70 відсотків. На сьогодні в Івано-Франківську цей показник становить 35 відсотків. Також рахується кількість хворих на 100 тисяч населення. Так ось, у нас 234 хворих на 100 тисяч населення, що є твердим показником «помаранчевої» зони.

Ми неодноразово зверталися до міністра Степанова з тим, щоб на підставі наших об'єктивних показників рішення було переглянуто. Сьогодні я звертаюся від всієї громади Івано-Франківська, ми закликаємо переглянути несправедливе рішення щодо віднесення нашого міста до «червоної» зони, бо кількість хворих не відповідає тим показникам, які демонструє Міністерство охорони здоров'я.

Ми неодноразово зверталися з тим, щоб це рішення було переглянуто. Весь Івано-Франківськ вийшов, підприємці вийшли. Люди добре розуміють, що якщо зараз їм знову заборонять працювати, у них не буде змоги утримувати свої сім'ї. Основа бюджету – це малий і середній бізнес в нашому місті.

Тому я сьогодні з цієї трибуни звертаюся ще раз і кажу вам наступне: Івано-Франківськ – це не «червона» зона. Івано-Франківськ – це синьо-жовті кольори нашої країни і ніякі червоні кольори в нас не проходять.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народна депутатка Фріз Ірина Василівна, фракція політичної партії «Європейська солідарність». Будь ласка.

ФРІЗ І.В., член Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Володимирі В'ятровичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Володимир В'ятрович, фракція політичної партії «Європейська солідарність». Будь ласка.

В'ЯТРОВИЧ В.М., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Питання, коли почалася Друга світова війна в Україні, вже давно перетворилося з історичного на політичне. На жаль, відповідь на нього не завжди знають навіть найвищі високопосадовці нашої держави. Не менш важливим є питання, коли завершилася ця війна. І справді, рівно 75 років тому 2 вересня уродженець Уманщини генерал-лейтенант Дерев'янка поставив підпис під актом про капітуляцію Японії, який поклав край Другій світовій війні – війні, яка тривала шість років і один день; війні, яка стала найбільшою трагедією людства. Україна опинилася в самому епіцентрі цієї страшної війни. Позбавлена державності після поразки Української революції вона стала полем бою між нацистською Німеччиною та комуністичним Радянським Союзом, які сіяли руйнування, смерть, грабунок, вдавалися до депортацій та масових убивств.

Україна втратила в цій війні 10 мільйонів людей. Мешканці України гинули на фронті, гинули в концтаборах, були жертвами Голокосту, репресій, були вбиті під час варварських каральних операцій знищення сіл і міст. Але попри це українці зробили величезний вклад в перемогу світу над нацизмом.

Українці стали першими, хто дав збройну відсіч агресорам ще в березні 1939 року на Карпатській Україні. З нацизмом билися 7 мільйонів українців у лавах польської, американської, британської і, звичайно, Червоної армії. У вирі війни постала Українська повстанська армія, яка піднесла прапор боротьби за незалежність. Боротьба УПА стала продовженням Української революції і надихала нащадків, які врешті здобули незалежність в 1991 році.

«Ніколи знову» – це головний урок, який винесло людство з цієї війни. Ніхто і ніколи не має права безкарно розв'язати війну. І це правило має стосуватися не лише Мілошевича чи Хусейна, але і Путіна. Війна українців з Путіним триває вже довше, ніж Друга світова війна. Нинішня Росія не лише розв'язала агресивні війни, анексувала Крим, окупувала частину територій України, Грузії, Молдови, але і взяла на озброєння сталінську міфологію і витрачає величезні ресурси на її пропаганду в Україні та світі.

Щоб вистояти і перемогти Україна має демонструвати рішучість, послідовність і національну єдність: у політиці пам'яті, що має базуватися на правді про минуле і звільненні від російської пропаганди; у зміцненні нашої армії; в активній дипломатії, яка допомагає єднати вільні нації для захисту миру і безпеки.

У цей знаменний день маємо низько поклонитися всім тим, хто захищав Україну тоді, в Другій світовій війні, і тим, хто тепер зі зброєю в руках захищає Україну. Бо тільки там, де пам'ятають загиблих, є ті, хто готовий захищати живих.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Запрошується до слова народна депутатка Приходько Наталія Ігорівна, фракція політичної партії «Опозиційна платформа – За життя».

ПРИХОДЬКО Н.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Передайте, будь ласка, слово Морозу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Передаємо. Народний депутат Мороз. Будь ласка.

МОРОЗ В.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 59, Донецька область, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Виборчий округ № 59, Донеччина. Добрий день! Сьогодні я хотів би висловити свою думку щодо скасування місцевих виборів на Донбасі. ЦВК на своїх засіданнях 8 та 30 серпня прийняла антиконституційне рішення про неможливість організації проведення перших виборів у 18 ОТГ у Донецькій та Луганській областях.

Прийнявши таке рішення ЦВК порушила права 500 тисяч громадян України – обирати та бути обраними. Це право самостійно організовувати своє життя та контролювати зароблені громадянами фінанси. Особисто я вважаю це зухвалим порушенням основних прав людини.

Останнім часом, в період моєї відпустки, я часто спілкувався з людьми з Мар'їнки та Вугледара. Це саме ті ОТГ мого округу, де людей позбавили права обирати та бути обраними. Наші люди бажають обирати на місцях людей на власний розсуд, зважаючи на їхні особисті якості як керівників, яких вони добре знають, людей, які добре знають проблематику регіону і сприятимуть покращенню життя та поверненню миру в їхні домівки.

Якщо Президент казав, що наш пріоритет – встановлення миру на Донбасі, то хто може бути більше зацікавлений у цьому, як не люди, котрі вже шість років потерпають від бойових дій. Вони вже наситилися тими керівниками, яких призначають без їхньої згоди. І коли люди звертаються до них, то бачать в їхніх очах нерозуміння та небажання чути про проблеми. Ті керівники, які зараз обіймають там посади, не зацікавлені в розвитку територій Донбасу. Вони сьогодні призначені, завтра їх там не буде. Їм не рости там дітей, не жити там все своє життя.

Хочу вам повідомити про те, що в цих містах працюють дитсадочки, школи. Тобто в школу діти можуть йти, а дорослі виборці голосувати в них не можуть. Такі прикрі розбіжності та подвійні стандарти стосуються 26 тисяч виборців Мар'їнської ОТГ і 22 тисячі виборців Вугледарської ОТГ.

Хочу підкреслити, що в місті Вугледар за всі роки війни не пролетіло жодної кулі, але й там немає виборів. У минулому році на таких територіях

вибори проводились аж тричі: два тури – президентські і один тур – парламентські. Ситуація з безпекою на той час була набагато гірша, але це нікого не зупиняло. Коли потрібні були голоси за Президента, ми дали можливість людям голосувати. Коли потрібно було формувати монобільшість в Раді, тоді ці люди були потрібні державі і ніхто не переймався безпековою складовою.

Люди, схаменіться! Президенте, надайте можливість людям голосувати на цих територіях, не порушуйте Конституцію.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Поляков Антон Едуардович, депутатська група «Партія «За майбутнє».

ПОЛЯКОВ А.Е., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (одномандатний виборчий округ № 206, Чернігівська область, політична партія «Слуга народу»). Виборчий округ № 206, депутатська група «Партія «За майбутнє». Шановні колеги! Ми зараз часто згадуємо події у Білорусі, але, я мушу сказати, що і в нас в Україні є не менш жахливі випадки.

У цей понеділок на Чернігівщині під стінами Чернігівської обласної державної адміністрації відбувався санкціонований мирний мітинг працівників Смолинського торфобрикетного заводу та Ірванцівського торфобрикетного заводу ДП «Чернігівторф». Ця акція була заздалегідь погоджена з міською радою, з обласною держадміністрацією. Але натомість чи мали ми взагалі уявити рік тому, коли голосували за цей парламент, що хтось із чиновників буде ховатися за кордоном Нацгвардії та службових собак? Адже губернатор Чернігівщини, голова Чернігівської обласної державної адміністрації, виявився саме таким чиновником, який ховається за кордоном Нацгвардії, який навіть не вийшов до людей, який не делегував жодного свого заступника. На мітингу була присутня поліція, Національна служба посередництва і примирення. Усі були в шоці, адже за останні шість років з часу подій на Майдані це перший випадок, коли двері і всі ворота Чернігівської обласної державної адміністрації було зачинено. Адже пан Прокопенко займається тільки самопіаром, пише свої статейки у *Facebook* і більше нічого не робить.

Я розумію, що можна звернутися зараз до нього, але вся відповідальність за це лежить на Президенті Зеленському, який підписував указ про його призначення, який його призначав.

Тож я звертаюся до вас, пане Володимире Олександровичу, будь ласка, зверніть увагу на вашого губернатора, на очільника Чернігівської обласної державної адміністрації, який не працює, який, як хлопчик, як боягуз, ховається за кордоном Національної гвардії, який не виконує своїх посадових обов'язків, який незрозуміло чим займається на своїй посаді.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату Загородньому Юрію Івановичу, фракція політичної партії «Опозиційна платформа – За життя».

ЗАГОРОДНІЙ Ю.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Дякую. Шановний Руслане Олексійовичу. Шановні народні депутати! Минулого тижня Верховна Рада дев'ятого скликання відзначила першу річницю своєї роботи. Відзначила скромно, без гучних заяв, але з несподіваним зізнанням. Голова найбільшої парламентської фракції зізнався на всю країну, що Верховна Рада – це токсичний бренд, і що вона мало чого приносить пересічним громадянам, крім неприємностей. Гадаю, що, говорячи про токсичний бренд, він мав на увазі саме фракцію «Слуга народу», той шалений зелений принтер, який продукував не закони, а законодавчий спам. Саме тому сьогодні знижуються рейтинги «Слуги народу» і знижуються рейтинги Президента Зеленського. Натомість рейтинги партії «Опозиційна платформа – За життя» зростають, бо саме наша партія відстоює інтереси пересічних громадян та захищає їх від свавілля слуг.

Так, згідно з останніми соціопитуваннями українці переконані, що саме «Опозиційна платформа – За життя» пропонує найбільш продумані та реалістичні рішення для припинення військового конфлікту на Донбасі та встановлення миру. Українці переконані, що саме наша партія під час прийняття закону про землю відстоювала інтереси звичайних людей.

Тому не судіть, панове слуги, всю Верховну Раду за своїми вчинками. Це стосується не лише депутатів від парламентської більшості, а й особисто Президента Зеленського, який у своїй передвиборчій програмі обіцяв і описав Україну своєї мрії, де бабця буде отримувати гідну пенсію, а не інфаркт від рахунку за комуналку, а натомість привів країну до зубожіння, а народ – до жебрацтва.

Що ми маємо через рік «зеленої» влади? Це чергові каскадні підвищення тарифів, продаж землі, підписання меморандумів з ЄС, Міжнародним валютним фондом, які закріплюють зовнішнє управління. Ось таку країну шановні слуги розбудували за рік своєї каденції.

Верховна Рада, яка через «зелену» монобільшість перетворилася на токсичний бренд і нічого, крім горя та жебрацтва, не принесла своїм виборцям, не має права продовжувати свою руйнівну антинародну діяльність. В Україні має нарешті з'явитися парламент, який буде відстоювати інтереси не Сполучених Штатів Америки, Міжнародного валютного фонду, ЄС, а інтереси українського народу. Українці вже втомилися від перезавантажень влади, вони хочуть мати таку владу, яка найбільшою цінністю поставить мир, добробут, соціальне, економічне процвітання українського народу. І партія «Опозиційна платформа – За життя» вже довела, що вона відстоює інтереси всього українського народу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Костенко Роман Васильович, фракція «Голос». Будь ласка.

КОСТЕНКО Р.В., секретар Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Шановні колеги! Шановні громадяни! Нещодавно українські засоби масової інформації оприлюднили повідомлення про можливу причетність наших спецслужб до затримання в Мінську так званого підрозділу ПВК Вагнера. До того ж, за версією журналістів, метою спецоперації мало бути не затримання росіян у Білорусі, а доставлення їх на нашу територію для арешту і суду. Однак внаслідок дій окремих посадових осіб начебто відбувся зрив цієї спецоперації.

Це дуже серйозне звинувачення. Існування таких неспростовних повідомлень заподіює реальної шкоди іміджу нашої держави, створює ризики національній безпеці і не може залишатися без належного реагування. Офіційні представники влади уже надали формальні заперечення, однак їх зміст відверто неадекватний рівню звинувачень.

Слід сказати, що у нас викликає багато запитань і позиція влади, і низка деталей у версії журналістів. Це все необхідно з'ясувати. Суспільство має отримати чітку відповідь: що сталося у Мінську; що сталося у Офісі Президента; чи була державна зрада, а якщо була, то хто зрадник. Щоб цій відповіді довіряли, її має підготувати парламент, бо тільки парламент на сьогодні може по-справжньому контролювати Президента і саме парламентській комісії суспільство може довіряти.

Тому ми ініціюємо створення тимчасової слідчої комісії для розслідування оприлюднених фактів. Якщо версія зі зривом спецоперації хоча б частково підтвердиться, то винуваті мають бути покарані, а якщо ні, то фейки необхідно спростувати. В іншому разі надалі вони стануть цеглинами у фундаменті більшої брехні. В рамках ТСК народні депутати зможуть встановити істину, ліквідувати загрози та проінформувати українське суспільство. Закликаю колег і з інших фракцій долучатися до формування цієї комісії.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Народний депутат Арешонков Володимир Юрійович, депутатська група «Довіра».

РУЩИШИН Я.І., секретар Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (одномандатний виборчий округ № 117, Львівська область, політична партія «Голос»). «Голос», Львів. Доброго дня, шановні колеги! Я хочу сказати кілька слів з приводу довіри. Довіра, яка вибудовується від інвестора до нашої країни...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я перепрошую, я запросив пана Арешонкова. Арешонков стоїть збоку, а вас я щось навіть у списку не бачив (*Шум у залі*). Ні-ні, це з вами пожартували. А, Осадчук передає слово? Я перепрошую...

Володимире, перепрошую, бо ви нічого не сказали, а я вже запросив наступного. Добре, будь ласка.

РУЩИШИН Я.І. Отакі справи діються і в Кабінеті Міністрів: цілковитий безлад, непередбачуваність рішень і таке інше.

Отож, про довіру. Довіра інвестора до нашої країни вибудовується роками. І в цьому напрямі треба бути не тільки некорупційними і суди повинні працювати належним чином, але ми до того всього повинні бути ще передбачуваними. І оця непередбачуваність – це те, про що я хочу поговорити сьогодні.

Ми, з одного боку (дякую вам також), допомагаємо нашому підприємству стати на ноги під час пандемії, але іншою рукою ми починаємо його добивати.

І перша річ – це фальсифікації, які здійснюються під час визначення кольору для тої чи тої громади в умовах пандемії. І сьогодні Івано-Франківськ підтвердив, що виявляється не тільки у Львові відбувається так, що враховуються всі заповнені ліжка усіма хворими, а не тільки хворими на COVID-19.

А друга річ, яку ми зробили, полягає в тому, що ми просто непередбачувано заборонили в'їзд іноземцям до України на визначений термін. Вони тепер скасовують усі свої осінні бронювання в усіх готелях. Якщо ми в такий спосіб будемо працювати і надалі, ми не виживемо, наш бізнес не виживе під час цієї пандемії.

Отож, закликаю Кабінет Міністрів до передбачуваності, до законності у прийнятті своїх рішень, а головне – скасувати постанову, якою заборонено в'їзд іноземцям до України, бо Львів на цей день має фактично провалений туристичний сезон. І мова йде не тільки про Львів, але і про всю Україну.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Арешонков Володимир Юрійович. Будь ласка.

Я перепрошую. Просто почалася плутанина в списку. Я вже передзвонив у «Раду».

Будь ласка.

АРЕШОНКОВ В.Ю., член Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 64, Житомирська область, самовисуванець). Депутатська група «Довіра», Житомирщина. Шановні колеги! Шановні глядачі! Тема мого виступу стосується надзвичайно важливого питання – того стану, в якому знаходиться сьогодні українська система освіти і науки.

Отже, 2 вересня. Учора ми або багато тисяч українських родин відправляли до школи і першачків, і інших учнів. І в мене перед очима дві картинки. Ось київська школа, під навісами від сонця стоять фужери для шампанського для батьків. Це школа, де за 200 тисяч в рік можна дозволити собі організувати високий рівень навчально-виховного процесу, дати дітям все необхідне, усе, чого вони на сьогодні потребують. І переді мною мої рідні поліські школи в сільській місцевості, де ще вчора зранку керівники районів шукали грейдер, щоб привести дороги до ладу, аби можна було доїхати автобусами до цих сільських шкіл, де станом на вчора були відсутні засоби для боротьби з COVID і таке інше.

І питання не в тому, що я маю щось проти приватної освіти або проти тих умов, які забезпечили собі окремі родини, щоб дати якісну освіту дітям. Питання в тому, що з кожним роком, крім того, що поглиблюється соціальне розшарування в державі, поглиблюється розрив між якістю освіти, яку можуть отримати діти в Києві, в Дніпрі, в Харкові і в сільській місцевості на Поліссі або в інших селах. І цей процес триває.

Я сьогодні звертаюся до наших колег з профільного Комітету з питань освіти, науки та інновацій. Надзвичайно авторитетні і потужні мої колеги, на сьогодні треба вголос порушувати питання про той стан, у якому знаходиться загальна середня освіта. І це не тільки питання підвищення зарплати вчителям.

Подивіться на децентралізацію, адже та реформа, яку ми сьогодні успішно впроваджуємо – це позитив, я так вважаю. Але побоююся за те, як може відбутися децентралізація в освіті. Подивіться, на сьогодні відбувається практично зміна функцій методичних служб. Нині ми говоримо про те, що ставиться під сумнів робота обласних інститутів післядипломної освіти, які забезпечують підвищення професійної кваліфікації.

Так-от, децентралізація в освіті має відбуватися надзвичайно розумно, інакше ми можемо втратити навіть ті позитивні риси, які ми мали в потужній системі, яка була у нас до цього. Тому я хотів би, щоб ми вголос говорили сьогодні і про українську освіту, і про науку...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається Кучеренку Олексію Юрійовичу. Будь ласка.

Приготуватися Шуфричу Нестору Івановичу. І це вже буде останній виступ на сьогодні.

КУЧЕРЕНКО О.Ю., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»).* Фракція «Батьківщина». Шановні народні депутати! Шановні українці! Я хочу нагадати просту істину. Що таке аудит? Аудит, за визначенням, – це оцінка або особи, або організації, або системи, або процесу, або об'єкта управління.

Будь-який керівник, будь-який управлінець перший свій крок робить саме через серйозний аудит системи управління. Це аксіома управління, в тому числі в першу чергу – державного управління.

Президент Зеленський півтора року тому обіцяв провести аудит держави разом із своєю командою протягом перших 100 днів з моменту його інавгурації і лише після цього розпочати діалог із суспільством про стратегію розвитку країни. Ми сприйняли це позитивно, але пройшло вже майже півтора року. І я хочу поцікавитися: а де побачити результати цього аудиту?

Я нагадую, 28 серпня минулого року в Дрогобичі завалився будинок, загинуло вісім людей. Президентом було обіцяно провести аудит усього житлового фонду. Де подивитися результати цього аудиту, скажіть, будь ласка?

Два з половиною місяці тому в Києві на Позняках вибухнув будинок і загинуло п'ять осіб, було десятки поранених. Де результати розслідування цієї події? Чи можуть українці відчувати себе спокійно і безпечно в своїх будинках?

Взимку нам було сказано, що були завищені тарифи навіть за низької ціни на газ. Саме через це пішов у відставку уряд Гончарука. А можна поцікавитися, де результат аудиту тих тарифів? І чому українці досі не отримали перерахунок, на який вони абсолютно спокійно можуть сподіватися? Де аудит «Укренерго», компанії, яка повидавала дозволи і технічні умови на «зелені» тарифи, які ми всі з вами оплачуємо з бюджету або за рахунок тарифів? Де інші дослідження?

І я зараз звертаю вашу увагу на проблеми Києва. Рівно рік тому, у вересні, уряд оголосив, що він проведе аудит Києва. А де результати цього аудиту? Ви що, не бачите транспортного колапсу, в який сьогодні занурюється Київ? Ви не бачите системної інфраструктурної кризи в Києві? Ви не розумієте, що тут вже стає важко жити? А в цей час ми продовжуємо витрачати бюджетні кошти – кошти платників податків.

Тому, шановні управлінці, надайте нам результати вашого аудиту. А без цього всі ваші передвиборчі гасла, всі ваші вояжі будуть сприйматися, як чергові «відосики» і чергові обіцянки, які ніяких результатів не дадуть. Думайте, будь ласка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Шуфрич Нестор Іванович, фракція «Опозиційна платформа – За життя». Будь ласка.

ШУФРИЧ Н.І., голова Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Дякую. Шановний головуєчий! Шановні колеги! Ми маємо дивитися правді в очі. Ми розбазарили в цій залі 65 мільярдів гривень, які були сконцентровані у фонді боротьби з коронавірусом. Зараз грошей немає, лікарям їх не вистачає.

Троє наших колег зараз хворіють, я бажаю їм одужання і якнайшвидшого повернення до цієї зали.

За рівнем захворюваності ми друга професія – народні депутати України. Більше 5 відсотків у нас вже захворіло, і нас випереджають лікарі. Я низько вклоняюся перед ними. Прошу вибачення за всіх нас, за те, що ми позбавили їх достатнього фінансування і розбазарили гроші, які були призначені для боротьби з COVID, в цій залі нашим голосуванням.

Ми мусимо підготуватися до того, що на нас чекає. Ми всі розуміємо, що настане дуже складна ситуація, грошей на подолання якої немає. Ще раз підкреслюю, розбазарили нібито на дороги – і ні доріг, ні лікування людей.

Сьогодні 2 вересня. Шість років тому почалися перемовини, які реалізувалися у підписанні Мінських угод. Потім Мінські угоди було виписано в лютому 2015 року в комплексі заходів щодо їх виконання.

Ви знаєте, я розумію своє протистояння з Петром Порошенком і «Блоком Петра Порошенка». Але я не можу збагнути, «в чем проблема у меня с вами, «зеленые слуги народа». В чому проблема? Ви ж казали, що ви за мир. Не Конгрес Сполучених Штатів, не Бундестаг, не російська Дума, не парламент Франції, а ми, Верховна Рада України, маємо прийняти ті закони, які повернуть мир в нашу країну. А ми, як той страус, голову в пісок засунули, а «перья выставили». Ви розумієте, я не про пір'я кажу, а про інше місце.

Я сьогодні закликаю всіх нас зосередитися довкола головного питання – повернення миру в нашу країну. Часу залишається замало. Так, було злочинне рішення 29 червня 2014 року, коли фактично ми вийшли з режиму перемир'я і перемовин і спробували повоювати. Десятки тисяч людей загинули, зруйнована економіка, зuboжіння наших громадян – це ціна за злочинне рішення повоювати. «Так что, вы «Порошенко» или таки вы «Зе-команда»? Я хочу вас ще раз запитати: «вы страусы или вы за мир»? Якщо за мир, «то не бойтесь его, делайте»!

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ми отримали заяву від двох депутатських фракцій з проханням оголосити перерву, яку вони готові замінити на виступ.

До слова запрошується народний депутат Олексій Олексійович Гончаренко. Будь ласка.

ГОНЧАРЕНКО О.О., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 137, Одеська область, самовисуванець). «Європейська солідарність», Одещина. Сьогодні я з великою особливою радістю і задоволенням називаю свій рідний регіон – Одещина, бо сьогодні День міста Одеси. І я хочу привітати всіх, для кого Одеса – це щось важливе в їхньому серці. Це всі одесити, всі українці і дуже багато людей у всьому світі. Чому? Есть город, который я вижу во сне. Дійсно, є місто, яке ми всі бачимо уві сні. Ті, хто народився в Одесі чи зростав, чи навчався; чи ті, хто хоч раз зайшов в «самое синее в мире Черное море»; чи ті, хто побачив одеські вулиці чи скуштував одеської кухні; чи ті, хто читав Олешу, Багрицького, Катаєва,

Пушкіна, Ахматову, Жванецького; чи ті, хто слухав Утьосова, Ойстраха, Ботвінова чи дивився вистави Боровського, Райхельгауза – багато-багато людей, які люблять це місто, яке насправді є чимось важливим для них.

Тому я вітаю сьогодні з Днем міста Одеси всіх одеситів, всіх українців і насправді мільйони людей в усьому світі, бо Одеса – це наша перлина, чиє ім'я відоме на увесь-увесь світ. Люди, які хоч один раз бачили фільм легендарної Одеської кіностудії, теж ніколи не забудуть про наше місто.

На жаль, на долю нашого міста випало і багато випробувань. Під час Другої світової війни своїм героїзмом одесити заслужили звання «місто-герой». У 2014 році Одеса знову пережила чергові перипетії і захистила Україну. І це дуже важливо.

Тож сьогодні я хочу привітати рідне місто Одесу з днем міста, побажати всього найкращого і від імені всієї нашої команди сказати: ми переконані, що все найкраще у Одесі і одеситів попереду, все найкраще – в майбутньому. Живи наша Одеса, живи и процветай! З Днем міста Одеси! Вітаю!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олексію Олексійовичу, ви знаєте, вам дуже личать позитивні виступи.

Будь ласка, шановні колеги, ми завершили виступи, переходимо до порядку денного.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги! Оголошується до розгляду проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо утворення військово-цивільних адміністрацій» ([№3913](#)). Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою. Будь ласка, підготуйтеся до голосування. Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 187.

Рішення прийнято.

До слова запрошується голова підкомітету Комітету з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування Корнієнко Олександр Сергійович.

КОРНІЄНКО О.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Дорогі українці! Проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо утворення військово-цивільних адміністрацій» розроблено у зв'язку з необхідністю забезпечення повсюдності та безперервності влади, гарантованого Конституцією України місцевого самоврядування на окремих територіях в умовах чергового етапу адміністративно-територіальної реформи.

Проектом закону пропонується внести зміни до законів України «Про військово-цивільні адміністрації» та «Про місцеве самоврядування в Україні». Ними запроваджується можливість утворення військово-цивільних адміністрацій об'єднаних територіальних громад, а підставою для такого утворення визначається встановлення Центральною виборчою комісією неможливості забезпечити підготовку та проведення місцевих виборів на окремих територіях.

Комітет розглянув на своєму засіданні зазначений проект закону та прийняв рішення рекомендувати Верховній Раді України відповідно до частини першої статті 21 Регламенту Верховної Ради включити зазначений проект закону до порядку денного четвертої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання, та відповідно до пункту 1 частини першої статті 114 та частини другої статті 116 Регламенту Верховної Ради України за результатами розгляду в першому читанні прийняти за основу, скоротивши наполовину строк подання пропозицій і поправок до нього під час підготовки до другого читання.

Відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України під час підготовки законопроекту до другого читання пропонується врахувати пропозиції і поправки щодо виправлень, уточнень, усунення помилок та/або суперечностей у тексті законопроекту, інших структурних частин законопроекту та/або інших законодавчих актів, що не були предметом розгляду в першому читанні та відповідають предмету правового регулювання законопроекту.

Наступне. Пропонується звернутися до Голови Верховної Ради України з пропозицією оголосити відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України на пленарному засіданні під час розгляду цього законопроекту про необхідність внесення пропозицій і поправок щодо виправлень, уточнень, усунення помилок та/або суперечностей у тексті законопроекту, інших структурних частин законопроекту та/або інших законодавчих актів, що не були предметом розгляду в першому читанні та відповідають предмету правового регулювання законопроекту.

Дякую за увагу.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олександр Сергійовичу.

Ви виступали і як автор і від комітету, так? У вас було 4 хвилини. Ви вклалися в 2. Дякую, ви, як завжди, економно ставитеся до нашого часу.

Шановні колеги, є необхідність обговорювати це питання? Прошу записатися на виступи від фракцій і груп: два – за, два – проти.

Слово надається народному депутату Ніколаєнку Андрію Івановичу, фракція політичної партії Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина». Будь ласка.

Народний депутат Немиря. Будь ласка.

НЕМИРЯ Г.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Доброго дня, шановні колеги! «Батьківщина» буде голосувати проти цього законопроекту. Я поясню чому. На наше переконання, згідно з нашим аналізом, якщо цей законопроект буде прийнято як закон, це створить підстави для свавільного скасування виборів. Це буде суперечити статті 38 Конституції України, статті 25 Міжнародного пакту про громадянські і політичні права, статті 21 Загальній декларації прав людини Організації Об'єднаних Націй.

З прийняттям і з перспективою прийняття цього законодавства права людини, до яких відноситься право обирати і бути обраним, право на вільні і чесні вибори, буде втоптане в болото політичної доцільності. Чим це відрізняється від того, що намагалися робити і робили всі попередники до нинішнього Президента? Нічим.

Саме тому «Батьківщина» наполягає на тому, що права людини є неподільними, до прав людини відноситься право обирати і бути обраними, право на вільні вибори.

Ми закликаємо тих, хто не лише на словах, а й на ділі хоче бути слугами народу, а не виконавчої влади, не Президента, голосувати проти цього законопроекту, оскільки він суперечить міжнародному праву, праву України і суперечить національним інтересам України.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату Рахманіну Сергію Івановичу, фракція політичної партії «Голос».

РАХМАНІН С.І., член Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Шановні колеги! Війна не закінчиться завтра, деокупація не настане післязавтра. Для того щоб відбулася реінтеграція, нам знадобляться роки, а поки ми живемо в тих реаліях, які є.

Центральна виборча комісія на підставі висновків Служби безпеки України, керівництва Операції об'єднаних сил, визначилася з тим, що на частині території, на превеликий жаль, вибори проводити не можна. Ми можемо сперечатися, наскільки справедливе чи несправедливе таке рішення, але його вже прийнято. І в будь-якому разі, навіть якщо механізм військово-цивільних адміністрацій не є бездоганим, це краще ніж безвладдя або анархія.

І на підставі цього ми маємо надати людям можливість отримувати послуги і звертатися до відповідних органів для розв'язання проблем, які виникають.

Було сказано про права. Ми не маємо позбавляти наших людей права звертатися зі своїми проблемами. Ми знаходимося у вилці: нові органи місцевого самоврядування не можуть бути обраними, а повноваження старих вичерпані.

Відтак маємо те що маємо. Нам потрібно створити механізм прийняття рішень в цій ситуації.

Цей законопроект не є бездоганний. Сподіваюся, що його буде доопрацьовано до процедури другого читання, але ініціатива є абсолютно логічною.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату Морозу Володимирі Вікторовичу, фракція політичної партії «Опозиційна платформа – За життя».

МОРОЗ В.В. Передайте, будь ласка, слово Наталії Юріївні Королевській.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наталія Юріївна Королевська. Будь ласка.

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»).* Шановні колеги! Звертаюся від імені 500 тисяч виборців – людей, які всі шість років проживають вздовж лінії розмежування; від імені людей, які не з книжок знають, що таке війна; від імені людей, які не зрадили і повірили в Україну, повірили вам, народні депутати; від імені людей, які обирали цей парламент і Президента. Поверніть їм право голосу в своїй країні, поверніть їм право жити в мирній країні, якій вони потрібні. Що ж ви робите? Ви сьогодні розділяєте людей: на справжніх і несправжніх; на тих, кому можна довіряти і на тих, кому не можна довіряти; на тих, кому ви надаєте право голосу і на тих, кого ви позбавляєте права голосу.

Шановні, так невдовзі ви почнете розділяти людей за кольором шкіри чи ще за якимись ознаками. Так не можна – сьогодні позбавляти права голосу людину тільки за те, що вона мешкає у Донецькій або в Луганській області. А завтра вам не сподобаються мешканці Львова або Ужгорода, Харкова або Одеси – ви завтра також будете позбавляти їх права голосу. Сьогодні безпідставно, порушуючи Конституцію України, в нашій улюбленій країні ви позбавляєте людей права обирати місцеву владу.

Тому «Опозиційна платформа – за життя» вимагає від цього парламенту захистити права людей, підтримати право людей голосувати, а також заслухати сьогодні звіти ЦВК і військово-цивільних адміністрацій. А цей законопроект закликаємо ні в якому разі не підтримувати.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зінкевич Яна Вадимівна, фракція політичної партії «Європейська солідарність». Будь ласка.

ЗІНКЕВИЧ Я.В., секретар Комітету Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Руслану Князевичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Руслан Петрович Князевич. Будь ласка.

КНЯЗЕВИЧ Р.П., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Дякую за передачу слова. Шановні колеги! Я глибоко переконаний, що основна проблема цього законопроекту полягає в тому, що в його основу покладено тезу, яка є концептуально невірною. Якщо ви уважно почитаете, про що мова, то побачите, що йдеться про те, що в разі якщо Центральна виборча комісія встановила неможливість організації і проведення місцевих виборів на цих територіях, то, відповідно, тут мають бути утворені військово-цивільні адміністрації.

Але я звертаю вашу увагу, що Центральна виборча комісія рішення про неможливість призначення місцевих виборів не приймає і не приймала цього разу. Вона цього разу, спираючись на відповідні подання, констатувала факт про неможливість проведення перших виборів об'єднаних територіальних громад одночасно з черговими виборами місцевих рад, як це передбачено Конституцією. Але це жодним чином не означає, що Центральна виборча комісія через невеличкий проміжок часу, середній проміжок часу чи трохи згодом, в разі якщо такі умови будуть, а це може бути місяць-два, не призначить знов-таки перші вибори на іншу дату. Це ж не чергові вибори, які Верховна Рада призначає раз на п'ять років. Це зовсім інший вид виборів, які Центральна виборча комісія може постійно призначати в тому разі, якщо для цього будуть умови.

А в цьому законопроекті в основу покладено тезу про те, що в разі якщо вона на чергових виборах констатувала такий факт, то вже п'ять років військово-цивільна адміністрація діє і Центральна виборча комісія, навіть якщо такі умови будуть, не зможе призначити вибори. Це неправильно.

Більше того, це суперечить і чинному законодавству, і Виборчому кодексу, який ми нещодавно прийняли. Тому я думаю, що нам треба не поспішати (і добре, що задіють статтю 116), а подумати про те, щоб, можливо, на цих територіях органи місцевого самоврядування, які були обрані ще в 2015 році, здійснювали свої повноваження відповідно до Конституції. Натомість мусимо все робити для того, щоб в нормувати такого роду процедури і все-таки, в разі якщо такі умови будуть невдовзі створені, провести там перші вибори. Такого ж роду формулювання унеможлиблює теоретичне їх проведення протягом п'яти років, а це буде порушення Конституції. З такими речами треба бути дуже обережними...

Веде засідання Голова Верховної Ради України
РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Є ще бажуючі виступити? Поляков, Шахов. Після цього переходимо до голосування. Будь ласка, запросіть народних депутатів до зали.
Сергій Володимирович. Будь ласка.

ШАХОВ С.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування (одномандатний виборчий округ № 114, Луганська область, самовисуванець). Учора було 1 вересня і наші діти пішли до школи. Але серце підказує, що глашатаї чуми з ВООЗ можуть буквально за пару тижнів відмінити вибори в усій країні. Вони кажуть сьогодні про жовті лінії, червоні лінії.

Друге. Відколи тепер ЦВК може паплюжити Конституцію України? Відколи Україна перетворюється на тоталітарну державу, коли відмінюють вибори в усій державі? Куди дивиться Президент?

Руслан Хомчак є сьогодні для нас авторитетом? Головнокомандувач Збройних Сил України сказав, що можна проводити вибори на всій території держави. Два губернатори, Луганської і Донецької області, є крадіями. І кожний, хто підтримує цей законопроект, буде також крадієм голосів усієї нашої держави. «Ні!» – цьому законопроекту. «Ні!» – тому, щоб сьогодні ошукували українців. Вся Україна є вільною, вся Україна є демократичною. І ми повинні сьогодні дбати про людей, а не про політику...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поляков Антон Едуардович. З місця, ввімкніть мікрофон. І будемо голосувати.

ПОЛЯКОВ А.Е. Депутатська група «Партія «За майбутнє», Чернігівщина. Шановні колеги! Приєднуюся до Сергія Володимировича, адже незрозуміло, як «слуги народу» могли обіцяти проведення виборів на Донбасі на непідконтрольній території вже цієї осені, якщо не можуть забезпечити вибори на підконтрольній території.

Чому депутатів ви там обирали, Президента обирали, а вибори до органів місцевого самоврядування не можете призначити? Чому Президент їздить туди у Бахмут, купує цукерки в магазині і каже, що все гаразд, а люди не можуть обрати свою місцеву владу?

І приєднуючись знов-таки до Сергія Володимировича, підкажу йому: губернатори-крадії не тільки там, але і в багатьох інших областях, в тому числі і на Чернігівщині.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, переходимо до голосування, підготуйтеся до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо утворення військово-цивільних адміністрацій» ([№3913](#)) за основу з пропозицією комітету щодо врахування запропонованих уточнень під час підготовки до другого читання відповідно до статті 116 Регламенту Верховної Ради України.

Всі готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 240.

Рішення прийнято.

Дякую.

Покажіть, будь ласка, по фракціях і групах.

Наступне питання порядку денного – проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо утворення та ліквідації районних державних адміністрацій у зв'язку з утворенням (ліквідацією) районів» ([№ 3975](#)).

Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 219.

Рішення прийнято.

До слова запрошується народний депутат України Безгін Віталій Юрійович.

БЕЗГІН В.Ю., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановна президіє! Шановні колеги! Насправді, це дуже простий і невеликий за обсягом законопроект, який містить у собі одну ключову норму. Так історично сталося, що місцеві державні адміністрації свого часу були утворені указом Президента, потім відповідні норми з'явилися в Конституції, потім з'явився профільний Закон «Про місцеві державні адміністрації», але в нас немає в законодавстві жодної норми, якою визначено, що робити з РДА, власне, у разі зміни адміністративно-територіального устрою і в кого є відповідні повноваження.

Як ми з вами добре знаємо, протягом останніх п'яти років Україна рухалася до того, щоб створити новий адміністративно-територіальний устрій і, власне, домоглася цього в липні поточного року. Тепер постає питання, що в нас замість 490 районів їх стало 136 і необхідно проводити реорганізацію.

На наше переконання, оскільки РДА безпосередньо є органами, що представляють, зокрема, виконавчу владу, абсолютно правильним і послідовним було б надати необхідні повноваження уряду, тобто дозволити уряду за вичерпних умов у разі зміни адміністративно-територіального устрою утворювати та

ліквідувати районні державні адміністрації. Власне, саме таку норму запропоновано в цьому законопроекті, який комітет просить вас підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово для співдоповіді надається голові підкомітету Комітету з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування Корнієнку Олександрю Сергійовичу.

КОРНІЄНКО О.С. Дякую. Шановні колеги! Оскільки законопроект невеликий та, в принципі, що називається, в одну фразу, то комітет розглянув його на своєму засіданні 1 вересня 2020 року та ухвалив рекомендувати відповідно до частини першої статті 21 Регламенту Верховна Рада України включити зазначений проект закону до порядку денного четвертої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання та відповідно до пункту 1 частини першої та частини другої статті 114 Регламенту Верховної Ради України за результатами розгляду в першому читанні прийняти за основу та в цілому з урахуванням таких пропозицій комітету до його тексту.

У назві проекту закону слово «ліквідації» замінити словом «реорганізації».

У підпункті 1 пункту 1 розділу I абзац другий викласти в такій редакції: «Утворення і реорганізація місцевих державних адміністрацій у зв'язку зі змінами адміністративно-територіального устрою здійснюється за рішенням Кабінету Міністрів України»;

абзац п'ятий викласти в такій редакції: «Порядок здійснення заходів, пов'язаних з утворенням або реорганізацією місцевих державних адміністрацій, визначається Кабінетом Міністрів України»;

у абзаці другому підпункту 2 пункту 1 розділу I слово «ліквідації» виключити;

у абзаці другому підпункту 1 пункту 2 розділу I слова «утворює, реорганізовує і ліквідує» замінити словами «утворює, реорганізовує відповідно до закону»;

у абзаці другому підпункту 1 пункту 3 розділу I слова «відповідними нормативно-правовими актами» замінити словами «Законом України «Про місцеві державні адміністрації»;

підпункт 1 пункту 2 розділу II викласти в такій редакції: «Протягом місяця з дня набрання чинності цим законом забезпечити прийняття передбаченого ним нормативно-правового акта з визначенням правонаступництва щодо майна, прав та обов'язків, які належали місцевим державним адміністраціям як юридичним особам публічного права, що припиняються в результаті реорганізації».

У разі прийняття законопроекту в цілому у Верховній Раді України пропонується доручити комітету під час підготовки тексту закону на підпис Голові Верховної Ради України здійснити спільно з Головним юридичним управлінням Апарату Верховної Ради України його техніко-юридичне доопрацювання.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, запишіться на виступи від депутатських фракцій і груп : два – за, два – проти.

Бакунець Павло Андрійович.

БАКУНЕЦЬ П.А., член Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування (одномандатний виборчий округ № 122, Львівська область, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Львівщина, депутатська група «Довіра». Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! Питання завершення децентралізації, а саме створення об'єднаних територіальних громад, повноваження нових районних рад і особливо повноваження районних державних адміністрацій в укрупнених районах є на сьогодні вкрай актуальними. Водночас вони є дуже складними і дискусійними. Адже, напевно, найважливіше, що без внесення змін до Конституції все-таки цей процес децентралізації досі буде вважатися частковим.

Я хочу підкреслити, що люди на місцях давно очікують від цього залу, аби ми чітко розділили повноваження: які будуть належати радам нових об'єднаних територіальних громад; які будуть належати районним радам в укрупнених районах; які частково залишаться в адміністраціях в цих нових укрупнених районах.

Цим законопроектом планується надати Кабінету міністрів право визначати процедуру передачі майна. І ми не знаємо, як Кабмін визначить процедуру передачі майна, чи воно буде передано місцевим адміністраціям чи місцевим радам. Але коли проводилася реформа останніми роками, то всі обіцяли, що майно на місцях буде передано місцевим громадам.

Тому депутатська група «Довіра» не буде підтримувати даний законопроект в цілому, поки в ньому чітко не буде зафіксовано таких меж: які повноваження будуть в місцевих рад, а які в адміністрацій і кому буде передано місцеве майно. Ми за те, щоб воно було передано місцевим радам.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юрчишин Ярослав Романович.

ЮРЧИШИН Я.Р., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Прошу передати слово Роману Лозинському.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Роман Лозинський.

ЛОЗИНСЬКИЙ Р.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Фракція «Голос». Народні обранці! Народі України! Все, що стосується районних державних адміністрацій, має відійти в минуле. Це те, що мало відійти в минуле згідно із концепцією і планом дій уряду, згідно із концепцією децентралізації як реформи, яка триває вже роками.

І ми прекрасно розуміємо, що таким законом РДА не ліквідовують. А це погано, адже РДА як «смотрящие», як руки Офісу Президента на місцях надалі залишаються. А це ті, хто буде викликати до себе в кабінет і диктувати умови громадам; це ті, хто завжди буде перепорою розвитку громад. Вони не будуть тими, хто буде контролювати розвиток, натомість будуть тими, хто насправді залазить у кишені до людей, забиратиме звітні кошти і просто тероризуватиме надалі вже нові децентралізовані громади.

Скільки у нас було районних державних адміністрацій? Було 490. Зараз цим законопроектом пропонується створити підстави для цілковитої ліквідації і забуття такого феномену, як районні державні адміністрації. І як перший крок до цього пропонується зменшення їхньої кількості до 136.

Ми з фракцією «Голос» будемо підтримувати цей крок. Звісно, там є речі, які потрібно вдосконалити. Але ми всі повинні розуміти: такий закон наразі не змінює нічого, поки районні державні адміністрації не підуть у минуле, поки громади не скористаються повністю всіма ресурсними можливостями, всіма повноваженнями, для чого і було розпочато децентралізацію.

Ми з фракцією «Голос» підтримуємо цілковиту ліквідацію районних державних адміністрацій і фінансову незалежність громад.

Дякую.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ніколаєнко Андрій Іванович.
Соболев Сергій Владиславович.

СОБОЛЄВ С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні колеги! Нам абсолютно незрозуміла логіка наших колег, які кажуть: «Та ми ж обіцяли, що будуть виконками, які створять об'єднані громади, районні ради. І це право ми їм гарантуємо». А тепер ми кажемо: «Але ми залишаємо районні державні адміністрації не в такій кількості, але в меншій». То ми створюємо виконавчі органи в районах чи не створюємо? Чому ми дуримо одне одного?

Фракція «Батьківщина» наполягає на тому, щоб були ухвалені відповідні рішення, які дадуть можливість нарешті покласти край такій практиці, коли необрані посадові особи формують бюджети, фактично ведуть загальне спостереження за цими територіями. Тому наша фракція виступає категорично проти цього законопроекту.

Ми наполягаємо на тому, щоб у минуле відійшли районні державні адміністрації, щоб у новостворених районах виключно громади формували виконавчі органи, які будуть формувати бюджетну, земельну політику і будь-яку іншу політику на місцях. Ну хіба не це всім обіцяли? А тепер ми знову через якісь перехідні моменти залишаємо ці рудименти.

Та в Запорізькій області до цього часу існують районні державні адміністрації, там увесь район – це є об'єднана громада. Ви пропонуєте надалі цю пролонгацію, тільки в межах більших так званих районних державних адміністрацій. Не голосуйте за це.

І це дасть можливість нарешті раз і назавжди врегулювати питання: той, хто обирає органи місцевого самоврядування, і формує органи виконавчої влади.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шуфрич Нестор Іванович.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую, шановний головуючий. Ну що, президентами уже все побыли в этом залі? Народ України теж відчув, як це побути президентом за Зе-команди.

А зараз я читаю: «Кожен – це Україна». Так пишуть? Зрозуміло.

А хто там мені казав про народовладдя? Чув я таке щось. Запитаймо людей, як об'єднуватися.

Так люди проклинають вас після вашого об'єднання, скорочення, оптимізації і «реформізації». І ви це все відчуєте 25 жовтня. Тому зараз вже (я не хочу в це вірити) люди і кажуть, що через коронавірус буде перенесено вибори, бо що ніхто вже вас обирати не буде.

Людам 200 кілометрів треба їхати до лікарні. А в школу топати – 150 кілометрів. Це нормально? Таке враження, що у вас ні дітей, ні батьків немає. Всім вам бажаю здоров'я. Але ж є ще інші люди, крім нас з вами, яким треба і в лікарню поїхати, а не в «Феофанію», і яким ще треба в школу ходити через три села після вашої реформи.

Чесно кажучи, я думав, що ви все-таки дослухаєтеся до «дедушки Леніна» і всю владу – народу. Так ні, всю владу – знову адміністраціям. Мало того, порахували, що після цієї оптимізації недостатньо адміністрацій, так треба ще більше. Не допоможе! Не дуріть людей, не допоможе це вам. Поверніться до людей обличчям.

І настав час вже просити пробачення за те, що ви за рік напрацювали, наприймали і пообирали. Сьогодні ви маєте згадати, що ви – слуги народу, а не народ – ваш слуга.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ще бажаючи виступити з мотивів є?

Скороход, Князевич.

Після цього переходимо до голосування. Будь ласка, запросіть народних депутатів до зали.

Скороход Анна Костянтинівна.

СКОРОХОД А.К., член Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 93, Київська область, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Це абсолютно логічний законопроект, але хочеться нагадати, як ви під конкретних депутатів або під конкретні місцеві еліти так порізали райони, що тепер людям для того, щоб дістатися до районного центру, потрібно їхати по 100, по 150 кілометрів мінімум. Або для того щоб дістати якісь довідки, їм так само треба долати величезні відстані.

Ще хочеться нагадати, що історичне місто на Київщині Переяслав просто відкинули через те, що деякі депутати не захотіли, щоб був ще один район.

Тому, знаєте, зважаючи на те, як ми слухаємо людей і як у нас враховується думка і бажання громад, я вважаю, що такі законопроекти підтримувати не можна.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Князевич Руслан Петрович.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Дякую, шановний пане Голово. Я не буду вже зараз повторювати аргументи, які були висловлені. Я тільки хочу запитати з приводу суб'єкта, який наділяється повноваженнями утворювати і ліквідовувати районні державні адміністрації. Скажіть, будь ласка, а до чого тут Кабінет Міністрів? Ви що, жартуете? Автор законопроекту вийшов і каже: «Так, Президент утворив відповідно до Конституції місцеві державні адміністрації вже після прийняття Конституції. Але ми тепер вважаємо (це наша точка зору), що повноважень для того, щоб ліквідовувати, у нього немає, тому вони повинні з'явитися у Кабінету Міністрів України.

Друзі, ви щойно прийняли Закон «Про військово-цивільні адміністрації». Ви не думали про це, коли ви той закон приймали і наділили повноваженням Президента призначати, утворювати і ліквідовувати військово-цивільні адміністрації? У вас жодного сумніву не було щодо конституційності таких речей. Зараз ви кажете, що це неконституційно.

Я розумію, що декому страшно, можливо, Президенту страшно брати на себе політичну відповідальність за такі рішення. Але нічого страшного, він же у нас ідеолог адміністративно-територіальної реформи. Хай приймає такі рішення, хай здійснює свої конституційні повноваження. А законопроект у такому вигляді наша фракція підтримувати не буде, бо цей законопроект відверто суперечить Конституції в цій частині.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Переходимо до голосування. Займіть свої місця, будь ласка, запросіть народних депутатів до зали.

Ставлю на голосування... Запитання одразу: комітет пропонує за основу і в цілому? Ні.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо утворення та ліквідації районних державних адміністрацій у зв'язку з утворенням (ліквідацією) районів» ([№ 3975](#)) за основу. Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 223.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про направлення до комітету для підготовки на повторне перше читання проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо утворення та ліквідації районних державних адміністрацій у зв'язку з утворенням (ліквідацією) районів» ([№ 3975](#)). Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 245.

Рішення прийнято.

Дякую.

Наступне питання порядку денного – проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо звільнення від сплати судового збору у зв'язку з оскарженням постанов у справах про адміністративні правопорушення» ([№ 3424](#)).

Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 226.

Рішення прийнято.

До слова запрошується народний депутат України Припутень Дмитро Сергійович.

ПРИПУТЕНЬ Д.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановний пане Голово! Шановні колеги! Дозвольте презентувати вам законопроект «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо звільнення від сплати судового збору у зв'язку з оскарженням постанов у справах про адміністративні правопорушення» ([№ 3424](#)).

Зазначений законопроект розроблено з метою виправити несправедливу ситуацію, пов'язану зі штучним обмеженням доступу до правосуддя, що виникла зі зміною правової позиції Верховного Суду та застарілістю окремих норм законодавства.

Протягом багатьох років оскарження рішень уповноважених органів про притягнення особи до адміністративної відповідальності було безкоштовним. Але 18 березня цього року найвищий судовий орган, який насамперед повинен захищати права та свободи громадян, керуючись єдиним мотивом – штучно зменшити кількість позовів цієї категорії, прикриваючись виключно технічною застарілістю окремих норм, відійшов від сталого підходу у правозастосуванні, який, до речі, і сам сформував декілька років тому, та постановив, що тепер у разі оскарження постанови про накладення адміністративного стягнення у вигляді штрафу в 17 гривень необхідно спочатку сплатити 420 гривень, щоб отримати шанс переглянути законність та правомірність такої постанови судом.

Наш законопроект є доволі простим, ним передбачається виключно технічна заміна застарілої категорії «державне мито» на нову «судовий збір» у статті 288 Кодексу України про адміністративні правопорушення. Також пропонується внести зміни до Закону «Про судовий збір» щодо звільнення від сплати судового збору за подання скарги або позову щодо оскарження постанови в таких категоріях справ на всіх стадіях їх розгляду.

Законопроект позбавлений будь-яких корупційних ризиків, втрат для державного бюджету та рекомендований профільним комітетом та Головним науково-експертним управлінням Апарату Верховної Ради України для прийняття.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

До слова запрошується член Комітету з питань фінансів, податкової та митної політики Аллахвердієва Ірина Валеріївна.

АЛЛАХВЕРДІЄВА І.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановна президіє та народні депутати України! До вашої уваги для розгляду та прийняття рішення пропонується проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо звільнення від сплати судового збору у зв'язку з оскарженням постанов у справах про адміністративні правопорушення» (№ 3424) від 4 травня поточного року.

Метою законопроекту є усунення несправедливого ставлення до громадян та створення Верховним Судом штучних перепон щодо доступу до правосуддя. Зокрема, законопроектом пропонується звільнення осіб від сплати судового збору у зв'язку з оскарженням постанов у справах про адміністративні правопорушення.

На засіданні Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики 9 липня поточного року було розглянуто цей законопроект та рекомендовано Верховній Раді України прийняти його за основу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Запишіться, будь ласка, на виступи від фракцій і груп: два – за, два – проти.

Скороход Анна Костянтинівна.

СКОРОХОД А.К. Шановні колеги! Депутатська група «Партія «За майбутнє» підтримує цей законопроект, адже він абсолютно логічний у зв'язку із тим, що навіть на сьогодні в нас адміністративні штрафи менші, ніж судовий збір за те, щоб розглянути цю справу в суді.

А тому вважаю за необхідне підтримати цей законопроект і, можливо, якщо там є якісь нюанси, внести корективи між першим та другим читанням. Депутатська група «Партія «За майбутнє» підтримує цей проект закону.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Арешонков Володимир Юрійович.

АРЕШОНКОВ В.Ю. Шановні колеги! Іноді депутати дають оцінку тому чи тому законопроекту і посилаються на висновки Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради України і іноді кажуть про те, що висновок формальний або зроблений за якимось класичним кліше. Дуже часто Головне науково-експертне управління висловлює зауваження, як на мене, абсолютно правильні і справедливі. І цей законопроект є якраз підтвердженням того, коли практично ніяких зауважень з боку наших головних експертів немає. Навпаки, вони підкреслюють, що теперішня судова практика оскарження постанов про адміністративні правопорушення не узгоджується з усталеною системою і перешкоджає реалізації прав громадян на оскарження таких постанов.

Тому я радив би дослухатися до висновку наших фахових експертів і знавців. Пропоную всім підтримати цей законопроект. Група «Довіра» зробить це.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Федина Софія Романівна.

ФЕДИНА С.Р., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово колезі Князевичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Князевич Руслан Петрович.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Дякую, Софіє Романівно. Усі проблеми із судовим збором почалися у Верховній Раді після того, як повноваження з розгляду питань щодо судового збору забрали з Комітету з питань правової політики і передали іншому комітету, де, на жаль, немає жодного фахівця, і там судовий збір розглядають як звичайний податок, який за визначенням таким не є.

Друзі, зараз вийшла представник комітету і сказала, що у нас Верховний Суд перешкоджає доступу до правосуддя. Ви собі уявляєте ціну такого роду заяв у будь-якій демократичній країні? А про що йдеться? Мова йде про те, що Велика Палата Верховного Суду (а я нагадаю, що відповідно до змін до Конституції саме Велика Палата Верховного Суду має право тлумачення законів) розтлумачила різницю між державним митом і судовим збором.

І нам треба провести серйозну дискусію і подумати, як вийти з цієї ситуації, тому що, справді, питання державного мита мають розглядатися в одному комітеті, а судового збору – в іншому. І треба, можливо, навіть спільне засідання провести, спільно з експертами посидіти, поміркувати, як нам бути надалі і який взагалі має бути підхід до судового збору, який, я нагадаю, є одним із маяків нашої Угоди про асоціацію між Україною та ЄС і угоди з МВФ, яку нещодавно ратифікував уряд і підписав Президент.

І якщо ви хочете в такий спосіб, вважаючи, що у нас Верховний Суд в особі Великої Палати є тим, хто перешкоджає доступу до правосуддя, добитися результату, то ви, навпаки, будете мати серйозні проблеми, адже суди спиратимуться на практику Великої Палати, а не на цей законопроект. І ми дійдемо до того, що буде серйозний різнобій в судових рішеннях. Це не дасть бажаного результату, а ще більше заплутає ситуацію.

Цей законопроект у такому вигляді приймати не можна. Треба, справді, відкласти його поки в довгу шухляду і провести фахову дискусію за участю фахівців, а не тих, хто не має жодної уяви, що таке судовий збір і ніколи в судах не був.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Папієв Михайло Миколайович.

Будуть бажані виступити ще?

Німченко Василь Іванович. Ваш колега попросив передати слово. Хто виступатиме, Папієв? Папієв Михайло Миколайович.

ПАПІЄВ М.М., секретар Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Дякую. Прошу передати слово народному депутату Німченку Василю Івановичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Німченко Василь Іванович.

НІМЧЕНКО В.І., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). «Опозиційна платформа – За життя». Шановні колеги! По-перше, я хотів би сказати, що, дійсно, відповідно до ідеології нашої платформи ми поділяємо стурбованість авторів цього законопроекту. У нас є проблеми доступу громадян

до правосуддя і чим далі, тим більше звужується фарватер можливостей людини звернутися до суду щодо захисту порушеного права. І тому природа цього законопроекту є такою, що підлягає підтримці. Це перше.

Водночас я хотів би акцентувати увагу (і я погоджуюся із своїм колегою з Комітету з питань правової політики) на тому, що не треба збільшувати правові категорії «державне мито» і «судовий збір». «Державне мито» і «судовий збір» – це абсолютно різні категорії стосовно доступу до правосуддя. Питання про державне мито – це залежить від суми штрафних санкцій.

Ви ж бачите, що на сьогодні держава уже використовує штрафні санкції для поповнення державного бюджету, бо все виробництво стоїть, доходів немає. Крім траншів і штрафних санкцій, вони нічого не можуть взяти, встановлюючи 150-тисячні штрафи за адміністративні проступки. І тому, підтримуючи цей законопроект, водночас ми просимо перед другим читанням суттєво попрацювати і вирішити питання односторонньо – уніфікувати саме розуміння доступу до правосуддя через судовий збір і через державне мито. Я маю на увазі, що їх треба зменшити та розмежувати як окремі категорії.

Спасибі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

З мотивів – Ніколаєнко, потім – Гетманцев. І переходимо до голосування. Запросіть народних депутатів до зали.

Андрій Іванович Ніколаєнко.

НІКОЛАЄНКО А.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні колеги! Фракція «Батьківщина» буде підтримувати законопроект як такий, який відновлює розумні відносини громадянина з державою. Адже, як уже зазначалося моїми колегами, виглядає алогічно, коли для того щоб оскаржити адміністративний штраф, який часто-густо буває накладено несправедливо, в розмірі 10, 20 або навіть 100 чи 200 гривень, потрібно сплатити 420 гривень судового збору.

Також є інша важлива складова. Ми вважаємо, що таким чином наші правоохоронці, особливо патрульні, будуть більш виважено ставитися до того, щоб не стимулювати громадян і не лякати їх тим, що вони все одно не зможуть звернутися до суду, бо це задорого.

Підтримуючи цю ініціативу, вважаємо, що доцільно вводити практику, щоб у суді судовий збір сплачував той, хто його програє, або щоб кошти повертали тому, хто його сплатив спочатку. Я думаю, це було б теж розумно.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Гетманцев Данило Олександрович.

ГЕТМАНЦЕВ Д.О., голова Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Дякую за таку підтримку сьогодні всіх фракцій у залі щодо цього законопроекту. І хочу наголосити на тому, що мова йде про одну дуже важливу річ – про усунення обмеження доступу до правосуддя.

На сьогодні громадяни повинні сплатити мито чи судовий збір в сумі, яка перевищує штраф. Ми обмежуємо наших співгромадян у доступі до правосуддя. Мова не йде про перегляд змісту поняття судового збору чи мита. Ми не робимо ніякої реформи, ми усуваємо порушення прав наших громадян.

Тому я пропоную залу прийняти проект закону в цілому, якщо буде така воля народних депутатів і він буде підтриманий за основу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Переходимо до голосування. Готові голосувати?

Комітетом було прийнято рішення прийняти за основу, зараз була озвучена пропозиція прийняти в цілому. Хто з фракцій проти? Раз, два. Ставимо пропозицію про прийняття за основу.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо звільнення від сплати судового збору у зв'язку з оскарженням постанов у справах про адміністративні правопорушення» (№ 3424) за основу. Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 315.

Рішення прийнято.

Пропонується скоротити строки підготовки до другого читання.

Відповідно до частини другої статті 116 Регламенту Верховної Ради України ставлю на голосування пропозицію про скорочення наполовину строків подачі поправок та пропозицій та підготовки до другого читання законопроекту «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо звільнення від сплати судового збору у зв'язку з оскарженням постанов у справах про адміністративні правопорушення» ([№ 3424](#)). Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 269.

Рішення прийнято.

Дякую.

Наступне питання порядку денного – проект Закону «Про внесення змін до розділу II «Прикінцеві положення» Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2020 рік» ([№ 3692](#)) та

альтернативний законопроект [№ 3692-1](#). Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 245.

Рішення прийнято.

До слова запрошується народний депутат України Третякова Галина Миколаївна.

ТРЕТЯКОВА Г.М., голова Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні народні депутати! Шановні головуючі! Нагадаю, що 15 квітня, вносячи зміни до закону про Державний бюджет ми з вами припинили фінансування активних програм сприяння зайнятості, а також витратної інформаційно-аналітичної системи Державної служби зайнятості, яка забезпечує діяльність і виплати за рахунок коштів Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття.

Водночас станом на 19 серпня у нас кількість безробітних зросла на 81,6 відсотка. Наразі цей показник становить 77 відсотків. Таким чином, ми припинили фінансування активних програм і їх не фінансуємо.

Законопроектом, запропонованим до вашої уваги, пропонується розблокування фінансування активних програм для того, щоб активізувати працевлаштування безробітних осіб.

Так, до кінця поточного року залишок коштів у сумі 322 мільйони може бути спрямований на: організацію безробітними підприємницької діяльності – 19,7 мільйона; професійне навчання безробітних – 144 мільйони (було заплановано – 254 на рік); організацію громадських робіт (це додаткове створення робочих місць); видачу ваучерів на навчання – 2,9 мільйона, що дасть можливість забезпечити оплату 283 безробітним; компенсацію роботодавцям єдиного соціального внеску – 92 мільйони; компенсацію роботодавцям витрат на оплату праці ВПО – 21 мільйон.

Крім того, ми можемо погасити загальну заборгованість за фінансування інформаційної системи, яка становить 9,3 мільйона, яка здійснює нарахування страхових виплат у зв'язку з безробіттям в електронному діджиталізованому режимі, а також забезпечує взаємодію, обмін даними з Пенсійним фондом і верифікацію виплат з Міністерством фінансів України.

За результатами розгляду на своєму засіданні комітет пропонує прийняти законопроект за основу і в цілому. Прошу підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. До слова запрошується Королевська Наталія Юріївна щодо альтернативного законопроекту № 3692-1.

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю. Шановні колеги! Звертаюся до всього залу і дуже вас прошу відкласти зараз у бік політику, а прийняти виважене та фахове рішення. Адже, на жаль, в квітні, коли ми всі приймали антикризові закони, тут було прийнято рішення про те, щоб, прикриваючись карантинном, припинити низку соціальних виплат з Фонду соціального страхування.

І я хочу вам просто сказати, які виплати не здійснюються вже п'ятий місяць: це одноразова допомога потерпілому; це страхові виплати дитині, яка народилась із інвалідністю внаслідок травмування на виробництві або професійного захворювання її матері під час вагітності; це оплата лікування в реабілітаційних відділеннях (закладах) після перенесення захворювань і травм; це одноразові виплати допомоги по безробіттю для організації безробітними підприємницької діяльності...

Шановні колеги, зараз нам треба все-таки поновити ці виплати і зробити справедливу процедуру нарахування та підтримати людей.

Чому я подала альтернативний законопроект і чому (я вас прошу, колеги, зверніть на хвилинку увагу) важливо проголосувати саме альтернативний? У першому, основному законопроекті поновлюється тільки одна виплата, а саме одноразова виплата допомоги по безробіттю. В моєму законопроекті ми поновлюємо всі виплати, які були припинено.

Я особисто спілкувалася з міністром соціальної політики, і міністерство підтримує мій законопроект, бо правильним буде сьогодні виправити цю помилку і поновити всі виплати людям. Навіщо їх припиняли, якщо тепер люди страждають від цього? Тому я вас дуже прошу проголосувати за законопроект № 3692-1, щоб ми поновили всі виплати людям і щоб фонди спокійно могли працювати під час карантину і виконувати всі свої зобов'язання перед людьми.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

До слова запрошується голова підкомітету Комітету з питань бюджету Забуранна Леся Валентинівна.

ЗАБУРАННА Л.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 216, м. Київ, політична партія «Слуга народу»). Дякую. Шановний Дмитре Олександровичу! Шановні народні депутати і запрошені! Комітет з питань бюджету на своєму засіданні 17 липня розглянув законопроекти № 3692 і № 3692-1.

Законопроектом пропонується внести зміни до пункту 5 розділу II «Прикінцевих положень» Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет на 2020 рік» № 553-ІХ, яким на період дії карантину визначено виключний перелік витрат Фонду соціального страхування і Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття.

Законопроектом №3692 запропоновано надати додаткову можливість фондам соцстраху і соціального страхування на випадок безробіття проводити видатки щодо функціонування інформаційно-аналітичних систем, а також розширити перелік страхових виплат фонду соціального страхування на випадок безробіття.

Альтернативним законопроектом № 3692-1 пропонується взагалі скасувати на період дії карантину обмеження для здійснення видатків вказаними фондами.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України не заперечує можливості прийняття внесених законопроектів та водночас говорить про необхідність отримання висновків уряду.

У свою чергу Міністерство фінансів висловило позицію про підтримку законопроекту № 3692.

Відповідно, за результатами розгляду комітет прийняв рішення рекомендувати Верховній Раді проект закону № 3692 прийняти за основу та в цілому як закон із внесенням техніко-юридичних уточнень, пов'язаних із належним оформленням законопроекту. У разі прийняття цього законопроекту комітету разом з Головним юридичним управлінням Апарату Верховної Ради України під час оформлення закону належить внести до нього необхідні уточнення, пов'язані з ухваленим комітетом рішенням...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Прошу записатися на виступи від депутатських фракцій і груп: два – за, два – проти.

Цимбалюк Михайло Михайлович.

Івченко Вадим Євгенович.

ІВЧЕНКО В.Є., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). «Батьківщина». Колеги, «Батьківщина» зареєструвала законопроект [№3032](#) щодо повного відновлення виплат фондами соціального страхування. Колеги, це виплати на медичні препарати людям і родинам, які втратили годувальника; це безпосередньо страхові виплати інвалідам; це так само виплати дітям інвалідів. На сьогодні це реабілітація таких людей. Це все ті кошти, які мають надходити через фонд.

Але чомусь сьогодні хтось хоче просто взяти цей фонд під свій контроль. У нього нічого не виходить і тому вигадуються різні речі. Заблокувавши безпосередньо виплати через Фонд соціального страхування за тими категоріями, які я назвав, пропонується поновити лише одну категорію – у зв'язку з безробіттям. Так, потрібно це зробити, тому що під час пандемії у нас більше як 500 тисяч людей втратили роботу. Так, потрібно прийняти за основу.

Але, колеги, давайте відновимо справедливість. Давайте між першим і другим читанням відновимо всі виплати людям, які цього потребують.

Я бачу, що тут просто хочуть раз і назавжди похоронити кошти цих фондів. І я бачив, коли ми приймали зміни до бюджету, що половина коштів, призначених для боротьби з пандемією, було направлено не на ті цілі. Колеги, тільки 16 мільярдів із 66 відправлено у Міністерство охорони здоров'я. Подумайте, адже наближається осінь, наближається зима.

Тому в першому читанні приймаємо. А в другому читанні ми будемо пропонувати зміни і проситимемо підтримати відповідні поправки. А більш комплексний законопроект, я скажу, це законопроект №3692-1. І якби ми його проголосували за основу і в цілому, було б гарно. Але наразі будемо голосувати і за той, і за інший в першому читанні. І прошу, щоб ми чітко розуміли, хто хоче захопити фонди і навіщо це їм потрібно. Давайте дбати про людей. Людиноцентриський підхід – це головне на сьогодні. А здоров'я і життя людини – головне. Так записано в Конституції.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бакунець Павло Андрійович.

БАКУНЕЦЬ П.А. Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! Позиція депутатської групи «Довіра» полягає в тому, що ми завжди підтримуємо всі соціальні законопроекти всіх наших колег, незалежно від того, якою фракцією вони подані. Головне, аби вони були на користь нашим мешканцям.

Законопроектом № 3692 пропонується доповнити розділ «Прикінцеві положення» Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2020 рік» положеннями, які стосуються розширення видатків соціальними фондами. Тобто ми хочемо просто розширити дозволені напрями витрачання грошей, які ми самі з вами весною обмежували у зв'язку з пандемією, щоб гроші першочергово направити на потреби боротьби з COVID-19.

Прийняття цього законопроекту не вплине безпосередньо на бюджет. Обмеження соціальних видатків було запроваджено з метою, аби все-таки на-самперед направляти гроші до фондів боротьби з коронавірусною хворобою.

Депутатська група «Довіра» зазначає, що ми готові в першому читанні підтримати обидва законопроекти, до другого читання їх треба доопрацювати і вдосконалити.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Іоффе Юлій Якович.
Королевська Наталія Юріївна.

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю. Шановні колеги! Почуйте, будь ласка, одне одного. От що зараз ви самі кажете? Що треба не поновлювати всі виплати.

Це законні виплати, ці виплати передбачено людям законом. Коли ми з вами запроваджували карантин, коли взагалі не було зрозуміло, як країна житиме, тоді як екстрений захід було прийнято це рішення – припинити виплати.

Сьогодні ми розуміємо, що не можна припиняти виплати більше, як на п'ять, шість місяців. Кого стосуються ці виплати? Це виплати на дитину, яка народилась з інвалідністю. Шановні, ви кого позбавляєте сьогодні виплат? Це виплати одноразової допомоги потерпілому, членам його сім'ї та особам, які перебували на утриманні померлого. Шановні, ви на кому сьогодні збираєтеся економити гроші?

Я розумію, можна розповідати про бюджет і про все інше. По-перше, це невеликі гроші. По-друге, це найменш захищені люди. Навіщо ви за рахунок дітей з інвалідністю, які тільки-но народилися, немовлят, на яких отримують цю виплату, за рахунок родин померлих на виробництві людей сьогодні розповідаєте нам тут про економію бюджету? Це якесь, знаєте, просто знущання над людьми. І це не ті кошти, про які взагалі треба говорити.

Це законні виплати людям, які було припинено. Поновіть їх, щоб люди і надалі отримували свої законні виплати. Я розумію, коли є якісь глобальні проекти, які треба обговорювати, а тут немає про що говорити. Припинили виплату, але як минув час, поновіть цю виплату. Якщо ви вирішили її скасувати, то ви її скасуєте і скажіть людям правду, бо ж люди чекають впродовж усіх цих місяців на свої законні гроші.

Тому я вас дуже прошу добре подумати і підтримати наш альтернативний законопроект.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Бондар Віктор Васильович.

БОНДАР В.В., член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (одномандатний виборчий округ № 191, Хмельницька область, самовисуванець). Шановний Дмитре Олександровичу! Шановні колеги! Ці два законопроекти є надзвичайно важливими, адже вони дають можливість відновити нормальне функціонування Фонду соціального страхування та Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття.

По суті, мова йде про те, що сьогодні ці структури не можуть нормально працювати внаслідок того, що в кінці минулого року уряд проводив секвестр бюджету, по суті, скорочував усі видатки, де тільки можливо. І вдарили по найменш захищеним, по тим, у кого немає можливості організувати мітинги на свою підтримку і відстояти себе. Це люди, які втрачають роботу, люди, які мають соціальні проблеми, яким треба допомогти.

На сьогодні ж у цих фондів відібрали можливість надавати допомогу, відібрали можливість працювати повноцінно. У них немає можливості навіть

здійснювати витрати просто на своє поточне утримання: забезпечення функціонування комп'ютерних систем, інформаційних систем, баз даних, оновлення техніки. А це те, що забезпечує вчасні виплати, допомогу і підприємцям, і тим, хто мусив звільнитися з роботи, і тим, хто має соціальні проблеми. Оцей клуб проблем вирішує цей законопроект – знімає ці обмеження, ці заборони.

Тому наша депутатська група «Партія «За майбутнє» буде, безумовно, підтримувати і цей законопроект, і альтернативний, яким пропонуються ще ширші можливості для допомоги малозабезпеченим, для допомоги бізнесу, який втрачає на сьогодні свої можливості. І цей законопроект надзвичайно важливий.

Тому ми закликаємо залу підтримати, проголосувати і дати можливість державі і державним структурам надавати належну допомогу малозабезпеченим громадянам, сім'ям і тим, хто втратив роботу або втратив свою працездатність.

Дякуємо. Підтримаємо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. З мотивів – Рахманін і Павленко. Після цього переходимо до голосування, так?

Павленко Ростислав Миколайович.

ПАВЛЕНКО Р.М., член Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Дякую. Шановний Дмитре Олександровичу! Шановні колеги! «Європейська солідарність» завжди підтримує відновлення соціальних виплат. Ми будемо підтримувати це рішення.

Але дуже важливо пам'ятати про інше. Досі не вирішено питання страхування медиків. Ще з квітня «Європейська солідарність» пропонує відповідний законопроект, його варто ставити в порядок денний і підтримувати голосуванням.

І стосовно вчителів. Ми також подаємо законопроекти щодо підвищення виплат вчителям, страхування їхнього здоров'я, а також забезпечення засобами захисту і вчителів, і учнів. Про це маємо подбати, щоб соціальний захист був комплексним, щоб ми справді вирішували проблему.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Васильченко Галина Іванівна.

ВАСИЛЬЧЕНКО Г.І., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 118, Львівська область, політична партія «Голос»). Фракція «Голос». Шановні колеги народні депутати! Шановна президіє! Без сумніву, фракція «Голос» буде підтримувати цей законопроект, адже ним передбачається стимулювання мікропідприємництва, зокрема започаткування бізнесу шляхом надання безробітним одноразової виплати для того, щоб вони змогли організувати власний мікробізнес.

Крім того, хочу зазначити, що ми завжди дивимося стратегічно і наперед, а тому ще в липні я, зокрема, реєструвала разом з колегами з нашої фракції законопроект, яким пропонувалося для фонду боротьби з COVID-19 передбачити допомогу мікробізнесу. На жаль, тоді його не підтримали, але зараз ми тішимся з того, що влада нарешті зрозуміла, що хоча б якийсь мінімум їй потрібно зробити для того, щоб підтримувати мікробізнес, і почала рухатися у відповідному напрямі.

Тому ми, звісно, підтримуємо законопроект і будемо й надалі працювати над ініціативами, які допомагають малому і середньому бізнесу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Готові голосувати? Всі бажаючі виступили? Будь ласка, займіть свої місця, підготуйтеся до голосування.

Комітет пропонує прийняти за основу і в цілому. Хто проти? «Батьківщина». Хто ще? (*Шум у залі*). Я знаю, що достатньо. Я запитую, хто проти.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття за основу проекту Закону «Про внесення змін до розділу II «Прикінцеві положення» Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2020 рік» ([№ 3692](#)). Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 316.

Рішення прийнято.

Покажіть, будь ласка, по фракціях і групах.

«Слуга народу» – 220, «Опозиційна платформа – За життя» – 0, «Європейська солідарність» – 25, «Батьківщина» – 13, «Партія «За майбутнє» – 15, «Голос» – 17, «Довіра» – 16, позафракційні – 10.

Шановні колеги, до перерви залишилось 2 хвилини. Я оголошую перерву до 12.30. Будь ласка, не спізнуйтеся.

(Після перерви)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Запросіть, будь ласка, народних депутатів до зали. Готові працювати?

Шановні колеги, наступне питання порядку денного – проект Закону «Про адміністративну процедуру» ([№ 3475](#)).

Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою. Будь ласка, підготуйтеся до голосування. Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 203.

Рішення прийнято.

До слова запрошується заступник міністра юстиції Банчук Олександр Анатолійович.

БАНЧУК О.А., *заступник міністра юстиції України*. Шановні колеги! Шановний Голово! Шановні народні депутати! Я хочу вам стисло представити проект Закону «Про адміністративну процедуру» (№ 3475).

Цей законопроект має довгу історію. Законопроекти з відповідним предметом регулювання вже шість разів вносилися на розгляд парламенту. Але є особливість цього разу, і ми сподіваємося, що в цей історичний момент ми все-таки зможемо разом з вами реалізувати цю місію і прийняти відповідний закон...

Чому було минулих шість разів невдалих? Тому що у нас уже є акти законодавства в різних сферах – в земельній, екологічній, соціальній, пенсійній, які по-різному врегульовують відносини громадян з державою. І мета цього законопроекту в тому, щоб визначити єдині правила відносин між громадянином і державою, які стануть фундаментом. Такою є вимога частини другої статті 19 Конституції, такою є вимога статті 40 Конституції, якою передбачено, що громадяни мають право звертатися до державних органів влади, посадових осіб, які мають надати обґрунтовану відповідь на такі звернення. І ось для реалізації цих положень Конституції, для реалізації європейських стандартів у цій сфері і підготовлено відповідний проект закону.

Хоча ініціатором законопроекту є Кабінет Міністрів і, відповідно, Міністерство юстиції, але Міністерство юстиції було тільки майданчиком, на якому об'єдналися представники органів виконавчої влади, особливо науковці з усіх визначних юридичних центрів – Києва, Харкова, Одеси, Львова, представники судової влади, аналітичних громадських організацій, наші міжнародні партнери, а саме експерти з ЄС і Німецького Фонду міжнародного правового співробітництва.

Тому ці напрацювання для нас важливі, і цей законопроект є результатом наразі напрацювання цієї групи. Відтак прошу підтримати цей законопроект за основу.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

До слова запрошується голова підкомітету Комітету з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування Лариса Миколаївна Білозір.

БІЛОЗІР Л.М., *голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 15, Вінницька область, самовисуванець)*. Шановний пане голово! Шановні народні депутати, присутні! Представляючи позицію Комітету з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування, хочу зазначити, що внесений урядом на розгляд законопроект спрямований на забезпечення прав і законних інтересів громадян у відносинах з державною владою.

Законопроект є універсальним, суспільно важливим, хоча є надзвичайно складним, стосується лише індивідуальних актів. Ці питання є особливо актуальними в Україні, оскільки досі більшість відносин органів виконавчої влади і органів місцевого самоврядування, їх посадових осіб з громадянами або не регулюється законодавством, або регулюється підзаконними актами. У ньому охоплено інтереси і людей, і бізнесу, враховуючи їхню точку зору щодо права бути вислуханим, права доступу до матеріалів, обґрунтування відмови і її оскарження, залучення до прийняття рішень.

Предмет регулювання законопроекту – індивідуальні справи, справи, пов'язані з бізнесом. Інвестору завжди легше, коли є закон, що прозоро регулює спільні процедури.

Після прийняття цього законопроекту потрібно буде також переглянути низку адміністративних законів, які по-різному регулюють процедуру, для того щоб вони відповідали вимогам та стандартам ЄС.

Хочу також сказати, що порівняно з прогресом в інших напрямках публічної адміністрації (маються на увазі адмінпослуги, децентралізація) питання адміністративної процедури наразі залишається неврегульованим. Також треба врахувати той факт, що на території України та колишнього Радянського Союзу тільки в Росії і в Україні немає такого закону.

Цей законопроект має двадцятирічну долю і шість разів вносився до парламенту. У 2009 році навіть не вистачило декілька голосів, а в 2019 році було голосування в першому читанні і законопроект було відкликано. У листопаді законопроект було доопрацьовано Міністерством юстиції і Міністерством цифрової трансформації України, і він є виваженим та збалансованим.

Інформую, що цей законопроект ми підтримали на засіданні профільного комітету 17 червня. Було взято до уваги висновки ГНЕУ, Комітету з питань інтеграції України з Європейським Союзом.

Колеги, комітет прийняв рішення рекомендувати Верховній Раді...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Усім рішення комітету роздано. Переходимо до обговорення.

Будь ласка, запишіться на виступи від фракцій і груп: два – за, два – проти.
Руцишин Ярослав Іванович.

РУЦИШИН Я.І. Прошу передати слово Роману Лозинському.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Роман Михайлович Лозинський.

ЛОЗИНСЬКИЙ Р.М. Шановні колеги! Насправді, 80 відсотків народних депутатів цього парламенту є народними депутатами вперше. А норми цього законопроекту розглядаються вже роками і в парламенті, і роками про них дискутують за межами парламенту.

Тому насамперед, на моє глибоке переконання, це дуже неправильне рішення – розглядати такі законопроекти за скороченою процедурою, адже їх прийняття передбачає, насправді, глибокі експертні, а не філософські дискусії; передбачає розуміння державної політики, бо це питання стосується і державної служби, і органів місцевого самоврядування, і насправді не мільйонів українців, а десятків мільйонів – кожного українця.

Про що я кажу? Я кажу про законопроект, яким пропонується врегулювання адміністративної процедури, по суті, врегулювання стосунків між державою і кожним українцем. Ним визначається, які будуть послуги, як вони будуть надаватися. Зокрема, нарешті держава зможе стати сервісом для своїх громадян – припиниться відфутболювання з кабінету до кабінету чи стимулювання платити за те, що громадяни мали б отримувати зручно вже роками.

Цим законопроектом пропонується врегулювати нарешті низку таких понять, як адресат, заявник, оскаржувач, свідки, експерти.

Нарешті не треба буде казати: «Зайдіть до Васі чи Валі в кабінет 306, там поговоріть і вирішіть своє питання». Натомість буде чітко регламентовано, хто і за що відповідає і які права нарешті будуть в людей. Встановлюється, яка буде відповідальність органів, якщо вони виконують свою роботу непрофесійно, недоброчесно і найважливіше – неефективно.

Також регламентується прийняття рішень. Регламентується зміст адміністративних актів і дуже багато інших понять.

Ми з фракцією «Голос» підтримуємо в першому читанні цей законопроект. Він потребує доопрацювання, в тому числі юридичного. Але нарешті держава має стати сервісом для українців. І цей законопроект про це.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Веніславський Федір Володимирович.

ВЕНІСЛАВСЬКИЙ Ф.В., член Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Законопроект, який сьогодні ми з вами розглядаємо, є вкрай важливим і необхідним, оскільки його прийняття безпосередньо впливає з Конституції України. Усі юристи і не юристи також добре знають, що громадяни мають робити те, що передбачено Конституцією, законами України і ніхто не може бути примушений до того, що не передбачено Конституцією і законами.

Стосунки громадян України, стосунки юридичних осіб з органами державної влади, органами місцевого самоврядування на сьогодні не мають нормативно-правового регулювання на рівні закону, а не підзаконного нормативно-правового акта. І цим законопроектом якраз пропонується винести на рівень закону взаємовідносини між тими, хто надає адміністративні послуги і тими, хто їх отримує. А отримувачами таких послуг є насамперед громадяни України.

Усі добре знають, що є стаття 55 Конституції України, якою кожній людині гарантується можливість звертатися до органів державної влади, органів

місцевого самоврядування. Такі стосунки мають бути врегульовані саме на рівні закону. І такий законопроект є давно очікуваний, ним якраз і пропонується ввести в легітимне законодавче русло всі ці чисельні взаємовідносини між людиною та органами державної влади.

Тому ми просимо підтримати цей проект закону в першому читанні. Безумовно, в ньому, як і в інших законопроектах, є певні недоліки. Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України вказало на деякі з них. Я думаю, що до другого читання їх буде усунено. Але в тому, що цей законопроект є необхідний, жодних сумнівів немає. Просимо підтримати в першому читанні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Герасимов Артур Володимирович.

ГЕРАСИМОВ А.В., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Іванні Климпуш-Цинцадзе.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Климпуш-Цинцадзе Іванна Орестівна.

КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О., голова Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України з Європейським Союзом (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги! Дійсно, законопроект про впорядкування підходів до надання адміністративних послуг є надзвичайно потрібним і давно є на часі. Водночас той законопроект, який ми сьогодні з вами розглядаємо в залі в першому читанні, є дуже рамковим, дуже загальним і занадто сирым для того, щоб ми могли пишатися тією адміністративною процедурою, яка сьогодні пропонується.

У законі є велика кількість норм, які практично неможливо втілити в життя. Наприклад, вказується, що спір між адміністративними органами щодо компетенції врегульовується ними погодженням з урахуванням принципу ефективності, якщо інше не передбачено законом. Абсолютно незрозуміло, яким чином на практиці таке положення можна реалізувати.

Або також у законопроекті йдеться про процедуру адміністративної взаємодопомоги, яка є абсолютно розмитою за своєю суттю. І виглядало б набагато логічнішим, щоб створити чітку систему взаємовідносин відповідних органів, а не вказувати ось таку розмиту норму. Тому в першому читанні «Європейська солідарність» буде підтримувати цей законопроект з огляду на його потрібність і необхідність. Але водночас ми закликаємо всіх, дійсно, предметно попрацювати під час його доопрацювання, для того щоб ця адміністративна

процедура не була декларативною і ми насправді впорядкували взаємини між державою і громадяни.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шкрум Альона Іванівна.

ШКРУМ А.І., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Дякую. Фракція «Батьківщина». Шановні колеги! Шановні українці! Насправді, що таке адміністративна процедура? Фактично цим законопроектом робиться спроба врегулювати відносини громадянина з державними органами, з чиновниками, зробити державу-сервіс і державу-послугу.

Ми всі добре знаємо, що на сьогодні кожна взаємодія людини з державою – це стрес, знову стрес, черговий стрес, хаос, потенційні хабарі, потенційна бюрократія. Замість вирішення вашого питання буде перекидання папірців; будуть внутрішні інструкції; будуть перепони і будуть негативні для вас наслідки і відповіді. Ми все це добре розуміємо. Між чиновником і громадянином на сьогодні стоїть стіна з паперів, з особливих якихось внутрішніх процедур і стіна з відповідей, чому вам не можуть допомогти, замість того, щоб була відповідь, як вам допомогти.

Питання в тому, чи допоможе цей законопроект врегулювати це питання. На моє переконання, без реформи державного управління, яку на сьогодні провалено, цей законопроект не зможе цьому зарадити. А на жаль, реформу державної служби і державного управління, дійсно, на сьогодні провалено.

Прийнятий парламентом закон (законопроект [№ 2260](#)), яким деполітизується державна служба в різних органах, на сьогодні не підписується Президентом. Він не накладає вето і не підписує його більше як сім місяців, що є порушенням Конституції. Конкурси на державну службу на сьогодні не проводяться, і ви це добре знаєте. І довіри до тих призначень, які відбуваються без конкурсу, на сьогодні теж немає.

Тому, безперечно, концепція законопроекту потрібна і ідея законопроекту правильна. Але на сьогодні, на жаль, одним таким законом неможливо врегулювати весь той хаос, який є.

Крім того, ви знаєте, є такі законопроекти, які мають погану карму. І цей законопроект один із них. Він, дійсно, п'ятий раз вноситься. Але не приймається він не лише тому, що немає політичної волі, а й тому, що якість тексту законопроекту дуже суперечлива і дуже погана. Головне науково-експертне управління подало 12 сторінок зауважень. Асоціація міст подала зауваження. І Кабмін, на жаль, не допрацьовував цей законопроект ні з членами координаційної ради, ні з профільним комітетом. Це неприпустимо, колеги.

Я прошу Кабмін подавати законопроекти набагато кращої якості і допрацьовувати їх з депутатами.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Всі бажаючі виступили?

Арешонков, Німченко. Ще 2 хвилини надається для виступів з мотивів, після цього переходимо до голосування. Будь ласка, запросіть народних депутатів до зали.

Арешонков Володимир Юрійович. Будь ласка.

АРЕШОНКОВ В.Ю. Шановні колеги! Думка депутатської групи «Довіра» в переважній більшості співпадає з думкою колег, які виступали. Ми погоджуємося з ідеєю цього законопроекту, яка полягає у встановленні єдиних вимог до здійснення процедур, пов'язаних із реалізацією права кожної приватної особи у взаємовідносинах із державою. Це і отримання відповідних документів, дозволів, ліцензій і таке інше. Тому врегулювання цього питання є важливим.

З іншого боку, ми теж звертаємо увагу на те, що врегулювання цього питання водночас може увійти в суперечність з нормами, які регулюються цілою низкою чинних законів. А це закони і про Державний бюджет України, і про ліцензування, і про господарську діяльність і інші.

Тому ми підтримуємо думку про те, що до другого читання потрібно ретельно доопрацювати законопроект і усунути ці недоречності.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Німченко Василь Іванович. Після цього голосуємо. Будь ласка, запросіть народних депутатів до зали.

НІМЧЕНКО В.І. «Опозиційна платформа – За життя». Шановні колеги! Я вам скажу, що цей законопроект є рідним братом банківського законопроекту. Пам'ятаєте, коли вивели з юрисдикції судових установ контроль за діяльністю банківської системи фінансових операцій?

На сьогодні у латентній формі передбачено, по суті, передачу державним адміністративним структурам вирішення питань, включаючи питання виконання виключно судових функцій. Ось про що йде мова. А для того щоб прикрити це все беззаконня і неконституційність, посилаються на якусь співучасть громадян у прийнятті рішень адміністративними органами. Ви подивіться, де ж тут народ? Ви подивіться, де ж тут адміністративна юстиція? Адміністративну юстицію, яку порвала нинішня влада шляхом реформи судової системи, по суті, ліквідовано.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Переходимо до голосування. Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про адміністративну процедуру» ([№ 3475](#)) за основу з пропозицією комітету щодо врахування запропонованих

уточнень під час підготовки до другого читання відповідно до статті 116 Регламенту.

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 290.

Рішення прийнято.

Наступне питання порядку денного – проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про тимчасові слідчі комісії і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України» щодо забезпечення належних умов роботи тимчасових слідчих і тимчасових спеціальних комісій Верховної Ради України» ([№ 3681](#)).

Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 229.

Рішення прийнято.

До слова запрошується голова Комітету з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України Кальченко Сергій Віталійович. Надайте 4 хвилини для виступу і від авторів, і від комітету. Будь ласка.

КАЛЬЧЕНКО С.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановна президіє! Шановні народні депутати! Регламентний комітет на своєму засіданні розглянув проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про тимчасові слідчі комісії і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України» щодо забезпечення належних умов роботи тимчасових слідчих і тимчасових спеціальних комісій Верховної Ради України» ([№ 3681](#)), який був внесений народними депутатами членами регламентного комітету.

Також регламентний комітет розглянув і висновок Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради України щодо законопроекту № 3681.

Метою цього законопроекту є забезпечення належних умов діяльності тимчасових слідчих, тимчасових спеціальних комісій та їх секретаріатів шляхом внесення змін до відповідних статей закону.

Законопроектом, зокрема, передбачається, що роботу тимчасової слідчої комісії, тимчасової спеціальної комісії можуть забезпечувати спеціалісти з числа працівників правоохоронних органів, Апарату Верховної Ради України, працівників органів державної влади, інших державних органів, залучених або відряджених для забезпечення роботи комісії (слідчої комісії, спеціальної комісії) за згодою керівників цих органів державної влади, інших державних органів та/або спеціалістів.

Також пропонується передбачити, що із спеціалістами (у кількості не більше трьох осіб), які залучаються для забезпечення роботи слідчої комісії, спеціальної комісії, укладаються цивільно-правові договори.

Як я вже сказав, регламентний комітет врахував висновок Головного науково-експертного управління. Так, зокрема, ми звернули увагу на те, що у тексті пункту законопроекту, який стосується змін до частини першої статті 5 Закону «Про тимчасові слідчі комісії і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України» помилково не передбачено виключення слів «секретаріату слідчої комісії», про необхідність виключення яких зазначено в порівняльній таблиці до законопроекту.

Враховуючи це, комітет пропонує редакційні уточнення до пункту 1 проекту закону.

А саме: в другому реченні частини першої статті 5 слова «секретаріату слідчої комісії» замінити словами «працівників правоохоронних органів, Апарату Верховної Ради України та інших спеціалістів, яких необхідно залучити для забезпечення роботи слідчої комісії на умовах, які передбачені статтями 26 і 27 цього Закону».

У підсумку регламентний комітет прийняв рішення рекомендувати парламенту за результатами розгляду цього законопроекту в першому читанні прийняти його за основу та в цілому з урахуванням редакційного уточнення пункту 1 проекту закону. Просимо підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, чи необхідне обговорення з цього питання? Запишіться на виступи від фракцій і груп: два – за, два – проти.

Климпуш-Цинцадзе Іванна Орестівна.

КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О. Прошу передати слово Олексію Гончаренку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олексій Олексійович Гончаренко.

ГОНЧАРЕНКО О.О. «Європейська солідарність». Це правильний законопроект, і наша фракція буде його підтримувати. Але я хотів би сказати про інше.

Коли ми кажемо про тимчасові слідчі комісії – це дуже важливий інструмент парламентського контролю, який насправді нам дуже потрібний. Але у мене просте запитання до вас, чому досі не вноситься на розгляд питання створення тимчасової слідчої комісії щодо ситуації з «вагнерівцями»? Я маю на увазі не відомого німецького композитора Ріхарда Вагнера, а мова йде про тих «вагнерівців», яких українські спецслужби у стилі «Польоту валькірій» мали доставити до України для того, щоб тут вони дали свідчення і щоб судити їх за те, що вони воювали проти України у складі так званих «ДНР», «ЛНР», а фактично просто як російські найманці.

Українськими спецслужбами було розроблено блискучу спецоперацію, яку в останню мить було злито в найвищому керівництві держави. Наші спецслужби підготували блискучу операцію. Тільки вони не перевірили кабінети на Банковій і тих, хто в них сидить. І хтось із тих, хто в них сидить, передав цю інформацію російським спецслужбам. Після того «вагнерівців» було затримано КДБ Білорусі в Мінську. Потім, ви знаєте, були всі ці розмови, що, може, віддамо їх Україні. Ну а далі, звичайно, Лукашенко їх віддав Російській Федерації, Путіну. На цьому операція завершилася. А могла б стати прикладом, який увійшов би у підручники в усьому світі, яким би ми всі пишалися.

Дуже дивно, що нам сьогодні заявляють, що такої операції взагалі не планувалося. Це робить СБУ і ГУР Міноборони. І мені цікаво буде подивитися на них, коли ми найближчими днями оприлюднимо документи, які доводять, що ця операція готувалася.

Тож нам потрібно негайно створити тимчасову слідчу комісію задля парламентського контролю, щоб виявити, хто той засланий «козачок-єрмачок», який здав цю інформацію російським спецслужбам. Вимагаємо створення ТСК терміново.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Євтушок Сергій Миколайович.

ЄВТУШОК С.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Дякую, пане Голово. Рівненщина, «Батьківщина». Шановні колеги! Коротенький екскурс у минуле скликання. Я чітко і яскраво пам'ятаю, як у тому скликанні фракція «Батьківщина», зокрема лідер Тимошенко, яка була першим автором законопроекту про створення тимчасової слідчої комісії, билися до останнього, аби цей законопроект став законом. В принципі, ми його і проголосували. Але водночас ми отримали від тодішнього Президента вето на той закон.

Нинішнє скликання спромоглося прийняти цей закон, і він вже набув чинності. Я одразу хочу сказати, що саме ми з вами тут, в цій сесійній залі, створили тимчасову слідчу комісію, яка з перших днів своєї роботи показала реальні результати. Це комісія, яка почала з перших днів вивчати «скрутки» в податковій; яка одразу спільно з фахівцями перевірила, що відбувається з корупцією в НАК «Нафтогаз України». Цю комісію очолює Іван Іванович Крулько.

А також хочу сказати, що я назвав ті два фактори, через які відбулися втрати надходжень до бюджету. Якщо говорити про НАК «Нафтогаз України», то лише за 2019 рік – це 4 мільярди гривень. І якщо говорити про «скрутки» в системі ПДВ, то тут щомісяця вимивалося до 3 мільярдів гривень.

Я одразу хочу відповісти тим, хто запитує, де брати в Україні гроші. Так ось, тут брати гроші. Саме такі тимчасові слідчі комісії мають працювати, виявляти корупцію і негайно притягувати корупціонерів до відповідальності.

«Батьківщина» голосує «за», і просимо зал підтримати законопроект, аби вдосконалити роботу тимчасових слідчих комісій.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шуфрич Нестор Іванович.

Хтось ще бажає виступити? Арешонков. Після цього переходимо до голосування.

Нестор Іванович, одна хвилина. Будь ласка.

Запросіть народних депутатів до зали. Зараз виступить Нестор Іванович Шуфрич, потім – Арешонков.

Нестор Іванович. Будь ласка.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую, шановний головуючий. С Днем Одессы, дорогие друзья! Дійсно, моє улюблене місто святкує свій день.

І ви знаєте, ми сьогодні виявимо принциповість і не проголосуємо за цей законопроект, принаймні наша фракція. Я був одним із тих народних депутатів України у Верховній Раді України дев'ятого скликання, хто закликав і вимагав прийняти закон про слідчі комісії. І що ми маємо? Я не випадково сьогодні почав із вітання славних одеситів.

До речі, я чекав, що хтось інший згадає про це свято, але в нього «вагнерівці», зрада в голові. Зрада відбулася! І ми це знаємо за плівками Порошенка. Оце була зрада.

І, до речі, ми так і не розслідували обставини цієї справи, ми так і не розслідуємо їх. Ми не спромоглися створити слідчу комісію щодо розслідування обставин вбивства більше як 50 жителів міста Одеси, яке сьогодні святкує свій день.

Ось тому ми сьогодні не голосуємо. Ми маємо стати принциповими в першу чергу перед самими собою. А нам сьогодні кошти треба на слідчих... Ми і є слідчими. Ми, якщо не боїмося, якщо маємо дух, силу та послідовність, то ми в змозі сьогодні розслідувати злочини в нашій країні. Якщо тільки нам «откуда-то сверху, а еще если из-за океана» не дають різні зауваження, вказівки, пропозиції, від яких ви не можете відмовитися.

Тому в цих умовах, на жаль, слідчі комісії не діють. І це, дійсно, зрада вже у Верховній Раді України.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Арешонков Володимир Юрійович.

АРЕШОНКОВ В.Ю. Депутатська група «Довіра». Я хочу підтвердити, що наша група в повному складі підтримувала законопроект, який вже набув чинності, став законом, «Про тимчасові слідчі комісії і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України».

Але питання в тому, шановні колеги, що неможливо врахувати всі нюанси і життя показує, що потрібно іноді доопрацювати закони, щоб вони практично могли втілюватися в життя. І безпосередньо механізм залучення посадових осіб, представників органів виконавчої влади, правоохоронних органів до роботи тимчасових спеціальних і слідчих комісій, механізм їх оплати праці і таке інше – це все буде врегульовано цим законопроектом.

Депутатська група «Довіра» буде підтримувати цей проект закону і запрошуємо всіх підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Соломія Анатоліївна Бобровська, потім голосуємо.

БОБРОВСЬКА С.А. Шановні народні депутати! Я хочу всім нагадати, що державною мовою, зокрема і робочою в сесійній залі, є українська мова.

Безперечно, сьогодні в Одесі велике свято, і я хочу нагадати, зокрема, правій фракції, яка сидить по праву руку від нас, що Одесі більше ніж 200 років. І вона починається не з літочислення Російської імперії на теренах півдня, а вона набагато старша. Це так, вам до відома. Безперечно, одеситів ми вітаємо з їхнім святом – Днем Одеси!

Повертаючись до законопроекту, хочу сказати, що в нас є низка запитань, але ми готові голосувати в першому читанні. Зокрема, є питання щодо присутності правоохоронних органів на засіданнях чи в складі секретаріату ТСК. Ми готові доопрацювати проект закону, а в першому читанні підтримуємо.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Переходимо до голосування. Готові голосувати?

Перше питання. Комітет пропонує прийняти за основу і в цілому. Не буде заперечень? Добре.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про тимчасові слідчі комісії і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України» щодо забезпечення належних умов роботи тимчасових слідчих і тимчасових спеціальних комісій Верховної Ради України» (№ 3681) за основу. Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 299.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про тимчасові слідчі комісії і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України» щодо забезпечення належних умов роботи тимчасових слідчих і тимчасових спеціальних комісій Верховної Ради України» ([№ 3681](#)) в цілому з урахуванням пропозицій комітету та необхідними

техніко-юридичними правками. Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 281.

Рішення прийнято.

Закон прийнято.

Дякую, шановні колеги.

Покажіть, будь ласка, по фракціях і групах.

«Слуга народу» – 214, «Опозиційна платформа – За життя» – 0, «Європейська солідарність» – 24, «Батьківщина» – 14, «Партія «За майбутнє» – 7, «Голос» – 0, «Довіра» – 13, позафракційні – 9.

Наступне питання порядку денного – проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо обліку трудової діяльності працівника в електронній формі» (№ 3623). Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 236.

Рішення прийнято.

До слова запрошується заступник міністра соціальної політики Музиченко Віталій Володимирович.

МУЗИЧЕНКО В.В., *заступник міністра соціальної політики України.* Дякую. Доброго дня, шановний пане Голово, шановні народні депутати! До вашої уваги пропонується проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо обліку трудової діяльності працівника в електронній формі» ([№ 3623](#)). Законопроект розроблено з метою ведення обліку трудової діяльності працівників у електронній формі, а також визначення законодавчих умов автоматичного призначення пенсій за віком через особистий електронний кабінет особи на веб-порталі електронних послуг Пенсійного фонду.

Тобто вже через три місяці після прийняття цього закону буде впроваджено нові соціальні сервіси, зокрема для осіб, які набувають право на пенсію. Електронна трудова книжка дасть можливість уповноваженим органам призначати людині пенсії автоматично без звернення та збирання документів за всю її трудову діяльність. Тобто це буде так, як у багатьох цивілізованих країнах, зокрема Британії, Естонії та інших.

Це надає право державі інформувати про можливість отримання пенсії особу і її розрахунковий розмір. Але за людиною в цьому разі буде зберігатися право вибору для покращення розрахункового розміру: або вона надасть інформацію про свою трудову діяльність до 2000 року, якої немає зараз в державному реєстрі, або відтермінує свій вихід на пенсію з можливістю збільшення її розміру після продовження відповідної трудової діяльності.

Наповнення відомостей відбувається як роботодавцем, так і безпосередньо застрахованою особою через веб-портал Пенсійного фонду України.

Окремо звертаю увагу, що оригінал паперової трудової книжки передається на зберігання працівнику як офіційний документ. Якщо працівник виявить бажання, то роботодавець буде продовжувати її ведення в установленому порядку. Прошу підтримати.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради
України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається голові Комітету з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів Галині Миколаївні Третьяковій. Будь ласка.

ТРЕТЬЯКОВА Г.М. Шановний головуючий! Шановні народні депутати! Комітет з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів розглянув зазначений законопроект 1 липня поточного року, народні депутати України члени комітету підтримали його мету.

Електронний облік дасть можливість забезпечити накопичення та зберігання інформації про укладання трудового договору, набутий страховий стаж, здійснювати автоматично, без звернення особи, призначення пенсій за віком по досягненню пенсійного віку, а також підтверджувати основне місце роботи працівника періодів його навчання, стажування, видачі та обліку листів непрацездатності тощо.

Таким чином, наприклад, під час призначення пенсії, як сказав заступник міністра, особі не потрібно буде додатково контактувати з державним службовцем для призначення пенсії.

Законопроект готується ще з часів попереднього уряду, він вичитаний і якісний.

Хочу наголосити, що нормами урядового законопроекту не передбачається відмова від трудових книжок у паперовому вигляді одразу після його прийняття. Законопроект встановлює перехідний період – п'ять років, протягом яких відомості з трудових книжок будуть переноситися до реєстру застрахованих осіб. Отже, страховий стаж громадян, якого вони набули до прийняття такого закону, не буде втрачено.

Законопроект підтримали багато стейкхолдерів, зокрема Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України, Комітет Верховної Ради України з питань цифрової трансформації, Комітет Верховної Ради з питань екологічної політики та природокористування.

За результатами проведеного обговорення комітет прийняв рішення рекомендувати Верховній Раді проект закону № 3623 за результатами розгляду в першому читанні прийняти за основу.

Прошу підтримати рішення комітету. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Шановні колеги, є необхідність обговорювати цей законопроект?

Прошу записатися на виступи від фракцій і груп: два – за, два – проти.

Слово надається народній депутатці Васильченко Галині Іванівні, фракція політичної партії «Голос».

ВАСИЛЬЧЕНКО Г.І. Прошу передати слово Железняку Ярославу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Железняк Ярослав Іванович, будь ласка.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»).* Шановні колеги! Доброго дня. Ви знаєте, це один, напевне, з тих законопроектів, на який довго чекали і роботодавці, і робітники. Нещодавно ми з вами зробили велику справу – відмінили радянську книгу обліку, на яку скаржилися багато людей. І це те, що ми повинні переводити в онлайн, якщо є таке бажання.

І цей законопроект (хоча це моя не ініціатива, а колег) є логічним кроком вперед, коли ми переводимо ту документацію, яка є у паперовому радянському вигляді, у електронний.

Мені дуже імпонує підхід авторів законопроекту саме до скасування цієї книги. Вони дають можливість робітнику залишити цю книгу і продовжити її вести, якщо йому так зручно, якщо він живе в місті, де немає, на жаль, Інтернету, або якщо він так звик. Але водночас тим молодим людям або не молодим, хто хоче перейти в електронний формат, законопроектом пропонується можливість надалі вести свою електронну трудову книгу.

Хто хоч раз допомагав оформити пенсію через електронний кабінет, знає, що зараз вже багато даних протягом останнього десятиліття внесено до електронної бази і вони вже є онлайн. Тому цей законопроект є логічним кроком. І в майбутньому, коли людина буде виходити на пенсію, їй буде значно і швидше, і зручніше, і правильніше, брати свої трудові записи саме з електронної форми, з електронного реєстру, який пропонується цим законопроектом.

Тому, безумовно, фракція «Голос» і я особисто, як людина, яка підтримує переведення всіх державних сервісів у зручний електронний формат, будемо підтримувати цей законопроект і доопрацьовувати з розрахунком на те, щоб він, бажано вже до кінця року, став законом і набув чинності. Авторам законопроекту дякую за ініціативу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народній депутатці Климпуш-Цинцадзе Іванні Орестівні, фракція політичної партії «Європейська солідарність».

Ніна Петрівна Южаніна.

ЮЖАНІНА Н.П., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановна президіє! Шановні колеги! Фракція політичної партії «Європейська солідарність» і в минулому і тепер, починаючи з 2016 року, підтримує і працює над осучасненням регулювання трудових відносин, в тому числі щодо запровадження електронної форми обліку трудової діяльності.

До речі, в інших країнах існує такий єдиний спеціальний орган, який здійснює координацію під час взаємодії всіх органів державної влади щодо обміну інформацією і передачі баз даних.

У даному разі цим законопроектом таким собі порталом для об'єднання і злиття баз даних пропонується реєстр застрахованих осіб, який формує і веде Пенсійний фонд. В цьому реєстрі має з'явитися можливість ведення трудових книжок, укладення трудового договору, обчислення страхового стажу, призначення пенсій і інші послуги, які має надавати держава громадянам.

Водночас, враховуючи все позитивне, що зараз закладається, ми розуміємо, що потрібно буде провести велику детальну роботу щодо наповнення реєстру застрахованих осіб відсутніми даними в усіх реєстрах, які зараз сформовані в державних органах виконавчої влади.

Тому я вважаю, що якщо братися за цю справу, то вона має бути тільки якісно реалізована. І до законопроекту висловлено низку зауважень.

Щодо мого зауваження, воно єдине і завжди стосується всіх баз даних. Тут відсутнє посилання на висновки Держспецзв'язку, яка здійснює аналіз баз даних і забезпечення захисту баз даних, а також їх готовність до промислового впровадження. Без цього жодної такої автоматизації проводити не можна. Тому підтримуємо законопроект і працюємо, щоб даний сервіс запрацював якісно.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату Власенку Сергію Володимировичу, фракція політичної партії Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина».

Цимбалюк Михайло Михайлович. Будь ласка.

ЦИМБАЛЮК М.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). «Батьківщина». Шановний головуєчий! Шановні народні депутати, представники Кабінету Міністрів! Складається таке враження, що уряд вже всі проблеми вирішив, залишилося тільки перевести паперові трудові книжки в електронну базу даних, хоча насправді річ потрібна. Але чи вона на часі?

Якщо казати про законопроект, який слід, на нашу думку, розглядати вже і негайно, то нагадаю, що фракція «Батьківщина» подала 169 законопроектів,

з яких 60 відхилено з невідомих причин і 11 через комітети навіть не потраплять на розгляд сесійної зали.

Позитиви від впровадження електронної бази обліку праці, підвищення кваліфікації, навчання, звичайно, є. Але які ризики? Тут колеги їх частково називали.

На сьогодні держава, на жаль, ще не спроможна гарантувати захист персональних даних. І коли створюється єдина система, до якої буде внесено дані про всіх працюючих громадян, то чи на сьогодні Кабінет Міністрів і ми як законодавці гарантуємо захист усіх персональних даних?

Наступна річ. Законопроектом пропонується перехідний період, який становить п'ять років. Тобто всі працюючі громадяни, які мають на сьогодні паперові книжки обліку праці, мають звернутися щодо переведення всіх даних з паперових на електронні носії. Уявіть собі, як ця «трудова книжка в смартфоні» працюватиме реально і які будуть черги. І, вибачте мені, на сьогодні в наших умовах залишається тільки до цього братися.

Законодавча ініціатива цікава, потрібна. Але чи вона на часі? Давайте подумаємо.

Дякую.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Усі бажаючі виступили? Переходимо до голосування. Будь ласка, запросіть народних депутатів до зали.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо обліку трудової діяльності працівника в електронній формі» ([№ 3623](#)) за основу. Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 283.

Рішення прийнято.

Наступне питання порядку денного – проект Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо стимулювання розвитку галузі електричного транспорту в Україні» ([№ 3476](#)).

Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 231.

Рішення прийнято.

До слова запрошується голова підкомітету Комітету з питань фінансів, податкової та митної політики Горват Роберт Іванович. Для виступу і від комітету, і від авторів 4 хвилини надайте, будь ласка.

ГОРВАТ Р.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 68, Закарпатська область, самовисуванець). Дякую. Пане Голово! Шановні колеги! Законопроекти № 3476 і [№ 3477](#) пов'язані між собою, тому я доповім одразу щодо двох. Цими законопроектами пропонуються зміни до Податкового і Митного кодексів.

Законопроекти, без перебільшення, – майбутня революція в автомобільній галузі України. Сьогодні розвинені країни світу інвестують величезні ресурси в електромобілебудування, і їхні громадяни, якщо купують електрокари отримують знижки, субсидії та податкові пільги. Ринок електротранспорту стрімко зростає, конкуренція серед виробників з кожним роком стає жорсткішою. Якщо ми зараз підтримаємо ці два законопроекти, Україна може стати дуже серйозним гравцем на світовому ринку.

Про що мова? Мова йде про те, що, якщо, наприклад, через місяць-півтора ми підтримаємо ці два законопроекти в цілому, то світові автоконцерни не виберуть Китай чи Польщу, чи Словаччину, а приїдуть з інвестиціями в Україну.

У нашій державі є достатній промисловий потенціал для виробництва електричного автотранспорту. Можливий ефект від запуску повномасштабного виробництва електромобілів для економіки нашої держави дуже значний.

Крім того, ми вирішуємо ще одну серйозну проблему. За даними ВООЗ, Україна на першому місці за показником смертності від забрудненості повітря. Тому прийняття цих законопроектів – вимога часу. Вони підтримуються всіма українськими автовиробниками, профільними асоціаціями та одержали позитивні висновки від Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України, Міністерства інфраструктури України та Комітету з питань фінансів, податкової та митної політики.

Законопроектами № 3476 та № 3477 передбачається внесення таких змін до законодавства:

звільнити від ПДВ і мита обладнання та комплектуючі для виробництва електротранспорту до 31.12.2028 року;

звільнити від оподаткування прибуток від реалізації вироблених в Україні електромобілів, електродвигунів, батарей та зарядних пристроїв до 31.12 2033 року;

надати українцям, які купують електрокари, податкову знижку з ПДФО з 01.01.2026 року до 31.12.2030 року;

звільнити від збору на обов'язкове державне пенсійне страхування фізичних осіб, які купують електрокари з 01.01.2026 до 31.12.2030 року;

продовжити звільнення від ПДВ на електромобілі до 31.12.2025 року;

встановити частку публічних закупівель електромобілів не менше 50 відсотків від загальної кількості придбаного транспорту до 2030 року.

Шановні колеги, вихід на світові ринки, будівництво сучасних, комфортних та екологічних автомобілів, на яких приємно і безпечно їздити, – все це

можливо в Україні. Потрібно лише створити правильне законодавче поле – і ринок сам запрацює.

Дуже прошу вас підтримати в першому читанні законопроекти № 3476 та № 3477.

Дуже дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Шановні колеги, необхідне обговорення чи можемо голосувати? Обговорення?

Запишіться на виступи від фракцій і груп: два – за, два – проти.

Железняк Ярослав Іванович.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Прошу передати слово Галині Васильченко.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Васильченко Галина Іванівна.

ВАСИЛЬЧЕНКО Г.І. Фракція «Голос». Шановні народні депутати! Фракція «Голос» буде підтримувати за основу в першому читанні цей законопроект, адже насправді цей ринок давно очікує на врегулювання, зокрема в частині стимулювання виробництва електромобілів в Україні.

Але в нас є ціла низка зауважень, і ми однозначно будемо працювати над тим, аби до другого читання суттєво поправити цей законопроект. Зокрема, до нього точно потрібно внести обмеження щодо імпорту з країни-агресора, щоб не було так, як під час прийняття багатьох інших попередніх законодавчих актів. Крім того, в цих законопроектах зазначено значну кількість кодів УКТ ЗЕД, а тому є велика загроза, що за добрими намірами згодом до законопроекту потраплять речі, які не мають жодного відношення до виробництва, власне, електромобілів або до імпорту відповідних запчастин. Саме тому ретельно будемо аналізувати усі ці коди і зі свого боку подавати відповідні пропозиції, аби уникнути таких ризиків.

Крім того, нам бракує фінансово-економічного обґрунтування щодо показників, яким чином компенсувати втрати до державного бюджету у зв'язку з тим, що, справді, передбачається багато пілґ і щодо мита, і щодо ПДВ, і щодо ПДФО. І саме тому мають бути відповідні обґрунтування щодо компенсаторів, аби уникнути втрат надходжень до державного бюджету.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Качура Олександр Анатолійович.

КАЧУРА О.А., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»).* Фракція «Слуга народу». Безумовно, колеги, треба підтримувати дану законодавчу ініціативу і всі наступні законодавчі ініціативи, які дадуть можливість Україні залучати інвестиції, які знімуть

ярмо з шиї інвесторів, які вже неодноразово за попередньої влади зверталися до керівництва держави, щоб зайти з інвестиціями. Але хто ж буде з таким податковим навантаженням розвивати якісь інноваційні продукти.

А в нас є все в нашій країні: талановиті люди, найкращі інженери, які відомі по всьому світу, потужності і місце, де можна розмістити підприємства.

Ось, наприклад, на окрузі колеги Лаби вже є проект, який будуть інвестувати іноземні інвестори, а це створення робочих місць. Ось колега каже: «Де економічне обґрунтування?» Так ось, той податок на доходи, від якого ми на сьогодні звільняємо, буде компенсовано сплатою ЄСВ, податку на доходи фізичних осіб, яким будуть офіційно виплачуватися конкурентні заробітні плати, а це – надходження до державного бюджету. Це єдиний шлях до розвитку економіки.

Україна має стати всесвітнім «хабом», в якому іноземні компанії і українські компанії будуть вигідно створювати інноваційні підприємства. Тому закликаю підтримати цей законопроект на підтримку електрокарів.

Я, до речі, теж є власником електрокара. І чи ми в минулому, чи ми в майбутньому? Голосуємо за майбутнє.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ніколаєнко Андрій Іванович.

НІКОЛАЄНКО А.І. Колеги, «Батьківщина», безумовно, буде підтримувати зазначений законопроект. Я дуже радий за свого колегу, який щойно виступав, у якого є електрокар, але їх власниками є переважна меншість українців. І потрібно зробити так, щоб електрокари, а особливо непреміального сегменту, могли придбати якомога більше наших громадян.

Ринок електрокарів до 2040 року оцінюється у 58 мільйонів одиниць, проданих в усьому світі. Це буде більше ніж половина всіх автомобілів, які будуть на той час вироблятися. І якщо за ринок автомобілів зі звичайними двигунами внутрішнього згорання ми не можемо боротися (відверто треба казати, що ми програли цю гру), то за електрокари, де електродвигун простіший (і ми є точно країною, в якій значні поклади природних ресурсів, які потрібні для виробництва батарей), ми точно можемо позмагатися.

Дійсно, є машинобудівна база. Сподіваюся, що нове міністерство працюватиме і дасть можливість працювати і новим виробництвам.

Окрему увагу між першим і другим читанням треба звернути на те, що не просто якісь не ті коди потрапили, а на те, що вони вже є помилковими, що деяких з них не існує, а деякі дещо про інше ніж про електроавтомобілі. Тому ми на це звернемо увагу в комітеті. Я думаю, що ми ці питання вирішимо, особливо в другому законопроекті, який стосується митниці.

І окремо треба сказати про те, що громадський електротранспорт, який на сьогодні вже виробляється і може вироблятися в Україні, має отримати в тому числі таку державну підтримку. І не білоруські МАЗи ми маємо завозити, а автобуси львівського виробництва, які на сьогодні як експериментальні їздять в тому

числі в Києві, мають бути на всіх дорогах України. А це буде і екологія, і робочі місця, і, відповідно, будуть надходження до бюджету.

Тому підтримаємо законопроект в першому читанні і допрацюємо обов'язково. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. В'ятрович Володимир Михайлович.
Южаніна Ніна Петрівна.

ЮЖАНІНА Н.П. Шановна президіє! Шановні колеги! Дякую всьому авторському колективу за те, що ми послідовно продовжуємо все-таки підтримувати і розвивати таку галузь, як використання електромобілів в Україні, і будемо намагатися впроваджувати виробництво електромобілів в Україні.

Мені здається, що зараз буде все залежати від ефективності роботи контролюючих органів – і від Державної податкової служби, і від Державної митної служби. Адже, справді, низку преференцій треба надавати певним галузям для того, щоб Україна повною мірою використовувала свої логістичні спроможності і розвивала ті галузі, які зможуть створювати велику додану вартість в Україні.

Ми знаємо, що в минулому ми втратили таку спроможність щодо крупно-вузлової збірки в Україні, на яку претендувало дуже багато відомих компаній. Зараз ми знаємо, що у нас на Закарпатті взагалі є цілі готові майданчики для збірки того ж автомобіля *Volkswagen*. І такі можливості треба якнайшвидше використовувати, бо у сфері крупновузлової збірки ми втратили час, тому всі компанії пішли з України.

Але водночас це все пов'язано із загальною політикою влади щодо вирішення всіх питань, які, зокрема, тепер стоять перед Верховною Радою.

Тому сподіваюся, що до другого читання законопроект буде підготовлено дуже швидко і ми будемо намагатися обов'язково стати тим виробником, який точно буде конкурувати з іншими відомими виробниками у світі.

Вважаю, що законопроект слід залишити в такій редакції без особливих заперечень щодо пунктів, які було запропоновано. Тим більше, що стимулювання шляхом надання податкових пільг – це один із механізмів виведення заробітної плати із тіні. Тому це все в комплексі може справді дати великий позитивний ефект для України в цілому.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Всі бажаючі виступили?

Лубінець, Шуфрич. Після цього переходимо... Та у вас багато рук в одній фракції піднімають. Одна людина може підняти руку?

Німченко, потім – Лубінець. І переходимо до голосування.

Німченко Василь Іванович.

НІМЧЕНКО В.І. «Опозиційна платформа – За життя». Шановні колеги! Я, єдине, хочу застерегти. Наша історія законодавства вже давно проходила

щось подібне. Пам'ятаєте, у 80-і роки вважали інвестором того, хто заходив з-за кордону з 50 доларами і більше, і їх звільняли від податків на 10 років. І лише через сім років оговталися і побачили, що це знуцання.

Ви подивіться, яка ж це конкуренція, якщо лобіюються такі умови ввезення в Україну чи функціонування на її території ринку хабу для електромобілів. Ви повернетесь до того через рік-два і побачите, що буде принесено, яка біда, який матеріальний зиск для України.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Лубінець Дмитро Валерійович. Після цього голосуємо.

ЛУБІНЕЦЬ Д.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій у Донецькій, Луганській областях та Автономної Республіки Крим, міста Севастополя, національних меншин і міжнаціональних відносин (одномандатний виборчий округ № 60, Донецька область, самовисуванець). Шановна Президіє! Шановні народні депутати! Шановні громадяни України! Безумовно, депутатська група «Партія «За майбутнє» підтримує цей законопроект, але тільки в першому читанні. Ми пояснимо чому?

Законопроектом пропонується запровадити суттєві податкові пільги для платників податків, які ввозять електротранспорт на територію України або виробляють його в Україні. Так от, якщо ми уважно слухали всіх попередніх промовців, то чули, як всі говорили про промисловість, виробництво. І, безумовно, ми це підтримуємо. Так чому до другого читання не змінити редакцію, щоб надати, дійсно, пільги для виробників електрокарів в Україні?

Наприклад, у нас є Запорізький автомобільний завод у Запорізькій області. Це вже унікальна індустріальна площадка для подібних виробників. Тому прошу, якщо ми говоримо про виробництво, про створення додаткових робочих місць, то саме це і треба прописувати в законопроекті. Ті, хто вироблятиме електрокари на території України, ті і повинні мати такі пільги.

Дякую.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Кулініч Олег Іванович, будь ласка.

КУЛІНІЧ О.І., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 147, Полтавська область, самовисуванець). Дякую. Шановні колеги! Депутатська група «Довіра» буде підтримувати цей законопроект, тому що він надзвичайно важливий для країни в цих умовах. Це законопроект авторства нашого колеги Роберта Івановича Горвата, який вболіває за країну, вболіває за Закарпаття, за свій регіон.

Це інвестиції, робочі місця, податки, бюджети – якраз усе те, що важливо для нашої країни в умовах корона-кризи, в умовах світової економічної кризи. Такі речі треба робити, треба стимулювати, щоб інвестиції заходили в державу. Треба місцеві інвестиції стимулювати, розвивати економіку, створювати робочі місця. Тільки так ми зможемо отримати сильну європейську державу з працюючою економікою і з сильними місцевими бюджетами. Тому підтримаємо законопроект і розвиватимемо цю галузь.

Дякую.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Переходимо до голосування. Будь ласка, займіть свої місця, підготуйтеся до голосування. Готові голосувати?

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо стимулювання розвитку галузі електричного транспорту в Україні» ([№ 3476](#)) за основу.

Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 316.

Рішення прийнято.

Дякую.

Оголошення. Відповідно до статті 60 Закону України «Про Регламент Верховної Ради України» повідомляю про виключення із складу депутатської фракції політичної партії «Слуга народу» у Верховній Раді України дев'ятого скликання народного депутата України Лероса Гео Багратовича.

Наступне питання порядку денного – законопроект № 3477. Чи необхідне обговорення? Можемо голосувати, так?

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Митного кодексу України щодо стимулювання розвитку галузі електричного транспорту в Україні» ([№ 3477](#)) за основу. Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 308.

Рішення прийнято.

Дякую.

Покажіть, будь ласка по фракціях і групах.

Шановні колеги, наступне питання – проект Постанови «Про внесення змін до додатка до Постанови Верховної Ради України «Про відзначення пам'ятних дат і ювілеїв у 2020 році» ([№3638](#)). Без обговорення.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про внесення змін до додатка до Постанови Верховної Ради України «Про відзначення пам'ятних дат і ювілеїв у 2020 році» ([№3638](#)) в цілому з урахуванням пропозицій комітету та необхідними техніко-юридичними поправками. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 318.

Рішення прийнято.

Дякую.

Наступне питання – проект Постанови «Про проведення парламентських слухань на тему: «Проблеми виконання Україною рішень Європейського суду з прав людини» (11 листопада 2020 року)» ([№ 3847](#)). Можемо теж без обговорення голосувати?

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про проведення парламентських слухань на тему: «Проблеми виконання Україною рішень Європейського суду з прав людини» (11 листопада 2020 року)» ([№ 3847](#)) в цілому. Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 330.

Рішення прийнято.

Дякую.

Наступне питання порядку денного – проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення діяльності музеїв закладів вищої освіти» ([№ 2588](#)). Необхідне обговорення? Це законопроект Констанкевич Ірини Мирославівни. Друге читання. Я маю на увазі, чи поправки будемо розглядати? Можемо голосувати.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення діяльності музеїв закладів вищої освіти» ([№ 2588](#)) в другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними поправками. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 326.

Рішення прийнято.

Закон прийнято.

Шановні колеги, наступне питання – проект Закону «Про надання будівельної продукції на ринку» ([№ 2698](#)). Можемо голосувати? На поправках не будете наполягати?

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про надання будівельної продукції на ринку» ([№ 2698](#)) в другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними поправками. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 322.

Рішення прийнято.

Закон прийнято.

Наступне питання – проект Закону «Про внесення змін до статті 3 Закону України «Про державну соціальну допомогу особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю» щодо підвищення особам з інвалідністю з дитинства надбавки на догляд» ([№ 2031](#)). Можемо проголосувати без обговорення поправок?

Це друге читання. Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до статті 3 Закону України «Про державну соціальну допомогу особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю» щодо підвищення особам з інвалідністю з дитинства надбавки на догляд» ([№ 2031](#)) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними поправками. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 330.

Рішення прийнято.

Закон прийнято.

Покажіть, будь ласка по фракціях і групах.

«Слуга народу» – 218, «Опозиційна платформа – За життя» – 18, «Європейська солідарність» – 23, «Батьківщина» – 16, «Партія «За майбутнє» – 12, «Голос» – 18, «Довіра» – 14, позафракційні – 11.

Наступне питання порядку денного – проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо передачі корпоративних прав в управління» ([№ 3435](#)). Це перше читання. Необхідне обговорення?

Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 244.

Рішення прийнято.

До слова запрошується народний депутат України Макаров Олег Анатолійович.

МАКАРОВ О.А., секретар Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Шановні колеги! Згідно із статтею 36 Закону «Про запобігання корупції» особи, уповноважені на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, зобов'язані протягом 30 днів після призначення або обрання на посаду передати в управління належні їм акції і корпоративні права.

Відповідно до частини третьої статті 36 закону такі акції можна передати лише шляхом укладення договору про управління акціями з ліцензованими торговцями цінними паперами або укладення договору з компаніями управління активами про створення венчурного інвестиційного фонду.

Водночас Закон «Про цінні папери та фондовий ринок» забороняє ліцензованому торговцю укласти договір про управління цінними паперами з клієнтом фізичною особою вартістю менше ніж 100 мінімальних заробітних плат, це 472 тисячі гривень. Складається ситуація, коли народний депутат, міністр, будь-яка інша особа, яка обрана або призначена на посаду, маючи акції, пакет акцій на суму менше ніж 472 тисячі гривень, не може передати свої акції в управління. У разі якщо така особа не передає в управління акції, то отримує розслідування і акт НАЗК. У разі якщо передає, то Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку вживає відповідні заходи щодо ліцензованого торговця, який прийняв такі акції.

Законопроектом пропонується внести зміни, якими дозволити передавати такі акції, відповідно, в разі якщо передача таких акцій передбачена Законом «Про запобігання корупції». Даний законопроект має на меті...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

До слова запрошується голова Комітету з питань антикорупційної політики Радіна Анастасія Олегівна.

РАДІНА А.О., голова Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Доброго дня, шановні колеги! Комітет з питань антикорупційної політики розглянув цей законопроект і рекомендував Верховній Раді України прийняти його за основу і в цілому.

Це проста, коротка норма, якою ми маємо надати можливість, в тому числі собі самим, добросовісно виконати умови, вимоги Закону «Про запобігання корупції». Ми маємо не тільки запроваджувати покарання, але і створювати на практиці нормальні умови для доброчесної і правильної поведінки. Саме тому, колеги, ми не бачимо необхідності розглядати це просте питання у двох читаннях. І просимо підтримати за основу і в цілому.

Дякую дуже, колеги.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Шановні колеги, потрібне обговорення чи можемо голосувати? Будемо голосувати, це технічне питання.

Ставлю на голосування... (Шум у залі). І за основу, і в цілому?

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо передачі корпоративних прав в управління» (№ 3435) за основу. Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 287.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо передачі корпоративних прав в управління» ([№ 3435](#)) в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 296.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, є пропозиція. Оскільки в нас залишилось близько 10 хвилин, пропоную перейти до розгляду ратифікацій. Якщо не будуть наполягти на обговоренні... (*Шум у залі*). Будуть? Наступний законопроект?

Тоді продовжую засідання на 15 хвилин. Ще один законопроект – [№ 3552](#) (*Шум у залі*). Не «ні», а на 15 хвилин згідно із Регламентом, Артур Володимировичу. А потім ратифікації проголосуємо.

Отже, проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про приватизацію державного і комунального майна» щодо парламентського контролю за приватизацією державного майна» (№ 3552). Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати. Якщо швидше закінчимо, я закрию...

«За» – 234.

Рішення прийнято.

До слова запрошується народний депутат України Наталуха Дмитро Андрійович.

НАТАЛУХА Д.А., голова Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Дякую! Шановний пане Голово! Шановні колеги! Для того щоб зберегти ваш час, дуже просто доповім, про що цей законопроект. У парламенті попереднього скликання була така комісія з питань приватизації державного і комунального майна, яка здійснювала парламентський контроль і нагляд за процесом приватизації таких об'єктів. На жаль, цю комісію було ліквідовано і де-факто ці функції покладено на наш комітет.

Але цим законопроектом пропонується де-юре закріпити ці функції за комітетом, тобто юридично зафіксувати право комітету здійснювати всі ті функції, які до цього здійснювала комісія. Зокрема, до таких функцій віднесено: здійснення контролю надходження коштів від приватизації; контроль за виконанням умов договору купівлі-продажу; підготовка і попередній розгляд питання

звільнення і призначення голови Фонду державного майна; виклик голови Фонду держмайна до зали парламенту зі звітом і так далі, і тому подібне. Це не щось нове. Фактично так уже було раніше, але ми хочемо вдосконалити ці процедури, зробити їх ефективнішими. Тому законопроект саме про це.

Комітет, якщо не помиляюся, підтримав законопроект одноголосно, тому що всі фракції будуть задіяні в процесі цього парламентського контролю в рамках комітету. І, відповідно, у нас як у комітеті прохання до вас підтримати його за основу та в цілому з техніко-юридичним доопрацюванням.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. До слова запрошується голова підкомітету Комітету з питань економічного розвитку Мовчан Олексій Васильович.

МОВЧАН О.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (одномандатний виборчий округ № 150, Полтавська область, політична партія «Слуга народу»). Шановні народні депутати! Комітет з питань економічного розвитку 1 липня 2020 року розглянув доопрацьований проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про приватизацію державного і комунального майна» щодо парламентського контролю за приватизацією державного майна» (№ 3552) та прийняв рішення рекомендувати Верховній Раді України прийняти його за основу і в цілому як закон з техніко-юридичним доопрацюванням.

Положеннями законопроекту пропонується внести зміни до Закону України «Про приватизацію державного і комунального майна» щодо парламентського контролю за приватизацією державного майна. Зокрема, це надання контрольних функцій і відповідних повноважень у сфері приватизації Комітету Верховної Ради України, до предмету відання якого віднесено питання приватизації державного і комунального майна, а також встановлення заборони на проведення аукціонів з продажу об'єктів великої приватизації на період карантину, замість зупинення всього процесу приватизації об'єктів великої приватизації, як це передбачається чинною редакцією закону.

Прийняття зазначеного законопроекту дасть можливість підвищити ефективність діяльності Комітету Верховної Ради України, до предмету відання якого віднесено питання приватизації, та його реальну роль у виконанні функцій та повноважень у частині здійснення комплексного контролю за діяльністю Фонду державного майна і за процесом приватизації в державі, забезпечить своєчасний та якісний аналіз практики застосування державними органами та органами місцевого самоврядування і їх посадовими особами законодавства з питань приватизації.

Комітет з питань економічного розвитку просить підтримати законопроект № 3552 та прийняти його за основу і в цілому як закон з техніко-юридичним доопрацюванням.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Необхідне обговорення?

Запишіться, будь ласка, на виступи від фракцій і груп: два – за, два – проти.

Німченко Василь Іванович.

НІМЧЕНКО В.І. Прошу передати слово народному депутату Колтуновичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колтуновичу?

Колтунович Олександр Сергійович.

КОЛТУНОВИЧ О.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Дякую. Шановний пане Голово! Шановні народні депутати України! Я є членом економічного комітету і пам'ятаю, як приблизно рік тому прийшов до нас, якщо не помиляюся, представник Президента і розказував: «Ось, дивіться, є комісія з приватизації, яка уже не потрібна». І в нас були абсолютно логічні зауваження, що в такому разі ми тоді випишемо це питання в законодавчих змінах. І це була якраз моя пропозиція – віддати ці функції комітету. Так ми зараз, через рік, повертаємося до того, що ви голосували в турборежимі рівно рік тому.

Що ми маємо зараз? Ми маємо зараз новий перелік об'єктів, які не підлягають приватизації, який, швидше за все, буде проголосовано. З 1436 об'єктів залишається 219 об'єктів, тобто у 6,5 разу зменшується кількість об'єктів, які не підлягають приватизації. Багато з них свідомо доводяться до банкрутства, і вже створені спеціальні комісії для того, щоб віддати їх за безцінь.

Тому парламентський контроль відповідного профільного комітету є важливим. І тому ми будемо підтримувати цю ініціативу. Але ті, хто рік тому агітував за цю ідею, напишіть явку з повинною або хоча б покайтеся суто для себе за те, що ви зробили тоді дурницю, що через таких, як ви, ми сьогодні змушені виправляти помилки. А таких помилок насправді більше ніж достатньо.

Тому, безумовно, ми з вами ще будемо розглядати питання великої і малої приватизації. І нам там немає чого робити, бо нам необхідно створювати нові робочі місця, нові підприємства, а не розбазарювати те, що створювалося не нами. Не з того ви, починали декомунізацію, колеги, які були при владі з 2014, з 2019 років. Тому необхідно не приватизувати, а посилювати державний контроль.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Климпуш-Цинцадзе Іванна Орестівна.

КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О. Прошу передати слово Кубіву Степану Івановичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кубів Степан Іванович.

КУБІВ С.І., член Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановний пане Голово, президіє! Шановні колеги! Хочу сказати, що, зрозуміло, потрібно посилювати контрольні повноваження Верховної Ради над питаннями приватизації. Хочу нагадати всім, що коли ми ввели малу приватизацію через систему *ProZorro*, ми показали, що є реальна ціна, є реальні надходження, є реальна конкуренція і на рівні комунальних підприємств (те майно, що продається), і на рівні центральних органів влади і тих великих приватизацій, які ми хотіли провести.

Ми на початку минулого скликання поспішно і недалекоглядно скасували існування контрольної функції Верховної Ради з приватизації, щоб відновити і налагодити ефективну роботу.

Я зараз буду говорити про юридичні міркування. З юридичних міркувань цей законопроект суперечить Закону України «Про комітети Верховної Ради України». Також є ще зауваження ГНЕУ про незаконні заслуховування звіту Фонду держмайна на підкомітеті. Якщо ми говоримо про комітет, то функції передавати підкомітету не можна. Це суперечить кільком законам, які, відповідно, прийнято в цій залі. Але водночас хочу сказати, що питання приватизації дуже важливе і воно має на законодавчому рівні пройти процедури, зокрема і відповідно до закону, який ми хочемо прийняти.

Політична партія «Європейська солідарність» утримається від голосування, але коли між першим і другим читанням буде внесено корективи, зокрема враховано зауваження ГНЕУ, ми підтримаємо цей законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Івченко Вадим Євгенович.

ІВЧЕНКО В.Є. «Батьківщина». Колеги, нарешті ми повертаємо реальний парламентський контроль над приватизацією. Я переконаний у тому, що в комітеті мають розглядатися питання щодо приватизації і наслідків приватизації.

Хочу вам нагадати слова міністра економіки Німеччини. Коли він побачив, як упали фондові ринки безпосередньо німецьких компаній, він спільно з очільником уряду Баварії сказав таке: «Ми ніколи не будемо продавати наші підприємства іноземним інвесторам в такій ситуації». Ніколи!

Колеги, а ви замість того, щоб зберегти останнє на сьогодні, пройти через цей коронавірус і потім займатися приватизацією, в десятки разів скоротили перелік підприємств, які заборонені до приватизації. Мало того, ви позбавили Верховну Раду можливості впливати на це. Верховна Рада досі не прийняла цього переліку. Уряд може корегувати так чи інакше. Але ми тепер як представники народу не маємо впливу на цей перелік.

Мало того, якщо ви не знаєте, то я вам скажу, що уряд пропонує вже приватизувати наукові установи цілими майновими комплексами. І це вже не приватизація, а базар, на якому за безцінь продається наше надбання, яке ми можемо спокійно використовувати, а потім, можливо, продавати за найвищою ціною.

Тому пам'ятайте, що кажуть наші партнери іноземці, і що вони роблять в своїх країнах.

Я вітаю, звичайно, цей законопроект, «Батьківщина» його підтримає. І будемо повертати парламентський контроль над переліком підприємств. Давайте нарешті його внесемо на розгляд парламенту, затвердимо і будемо пильно стежити, щоб ніхто нічого не крав.

Дякую. А цей законопроект підтримаємо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Чи є ще бажаючі виступити? Є, «Голос».

Ярослав Іванович Железняк. Ввімкніть мікрофон, з мотивів. І потім переходимо до голосування.

Запросіть народних депутатів до зали, будь ласка.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Шановні колеги! Я пам'ятаю, як під час засідання підготовчої групи ми обговорювала питання, чи треба чи не треба залишати комісію з приватизації. І цей крок технічний, але правильний.

Але я хочу нагадати нашим колегам, що не дарма державні підприємства дуже часто називаються годівничкою. Так, і є проблема, що це годівничка для політиків і чиновників. У тому числі багато наших колег розповідають і з цієї трибуни про те, що державні підприємства систематично є джерелом корупції, в першу чергу – політичної корупції.

Тому єдина можливість, якою скористалися всі розвинуті країни і якою, я сподіваюся, скористається Україна, – це проведення приватизації. Мусимо провести не розпродаж, а приватизацію, і це треба зробити. Треба зменшувати кількість державних підприємств, залишаючи в державній власності стратегічні, а все інше – готелі, курортні бази і інше – продавати на чесних, прозорих умовах, для того щоб політики приходили сюди змінювати життя людей, а не своє життя за рахунок державних підприємств.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Ще бажаючих виступити немає? Будь ласка, підготуйтеся до голосування. Запросіть народних депутатів до зали.

Я вас погано чую. Ви підтримуєте, так, Несторе Івановичу? Ми встигаємо, ми продовжили засідання на 15 хвилин, усе нормально. Готові голосувати?

Пропозиція комітету: прийняти за основу і в цілому. Немає заперечень? Немає, добре.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про приватизацію державного і комунального

майна» щодо парламентського контролю за приватизацією державного майна» (№ 3552) за основу. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 285.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про приватизацію державного і комунального майна» щодо парламентського контролю за приватизацією державного майна» ([№ 3552](#)) в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 279.

Рішення прийнято.

Закон прийнято.

Шановні колеги, була пропозиція розглянути ратифікації, якщо не буде обговорення.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття в цілому проекту Закону «Про ратифікацію Угоди про спільне виробництво аудіовізуальних творів між Кабінетом Міністрів України та Урядом Канади» ([№ 0040](#)). Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 318.

Рішення прийнято.

Закон прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття в цілому проекту Закону «Про ратифікацію Договору між Україною та Королівством Марокко про правову допомогу у кримінальних справах та екстрадицію» ([№ 0041](#)). Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 320.

Рішення прийнято.

Закон прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття в цілому проекту Закону «Про ратифікацію Договору між Україною та Королівством Марокко про правову допомогу у цивільних і комерційних справах» ([№ 0042](#)). Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 320.

Рішення прийнято.

Закон прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття в цілому проекту Закону «Про ратифікацію Договору між Україною та Королівством Марокко про передачу засуджених осіб» ([№ 0043](#)). Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 321.

Рішення прийнято.

Наступне питання. Ставлю на голосування пропозицію про прийняття в цілому проекту Закону «Про ратифікацію Договору між Україною та Йорданським Хашимітським Королівством про передачу засуджених осіб» ([№ 0044](#)). Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 321.

Рішення прийнято.

Закон прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття в цілому проекту Закону «Про ратифікацію Договору між Україною та Йорданським Хашимітським Королівством про взаємну правову допомогу у кримінальних справах» ([№ 0045](#)). Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 322.

Рішення прийнято.

Закон прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття в цілому проекту Закону «Про ратифікацію Договору між Україною та Йорданським Хашимітським Королівством про видачу правопорушників» ([№ 0046](#)). Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 324.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття в цілому проекту Закону «Про ратифікацію Договору між Україною та Йорданським Хашимітським Королівством про взаємну правову допомогу у цивільних справах» ([№ 0047](#)). Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 323.

Рішення прийнято.

Останнє питання – проект Постанови «Про Рекомендації парламентських слухань на тему: «Організація протиракової боротьби в Україні. Проблеми та шляхи їх вирішення» ([№3600](#)). Пропонується проголосувати це питання так само без обговорення.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про Рекомендації парламентських слухань на тему: «Організація протиракової боротьби в Україні. Проблеми та шляхи їх вирішення» (№3600) в цілому. Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 316.

Рішення прийнято.

Дякую, шановні колеги.

Ранкове засідання Верховної Ради України оголошую закритим.